

AU
AARHUS UNIVERSITET

GUSTUS

NR. 3 SEPTEMBER 2005

D

NY REKTOR PÅ
AARHUS UNIVERSITET

FORSKNINGSFONDEN
GØR EN FORSKEL

AUGUSTUS er Aarhus Universitets alumnemagasin. Det indeholder nyheder og informationer til kandidater, bachelorer, medarbejdere, samarbejdspartnere og andre interesserede. „Alumne“ er en betegnelse, som universiteter rundt om i verden bruger om deres tidligere studerende. *AU-gustus* er en sammentrækning af AU for Aarhus Universitet og gustus (latin), som betyder smagsprøve. Deraf navnet *AU-gustus*.

INDHOLD

NR. 3 SEPTEMBER 2005

UDGIVER

Aarhus Universitet
 Nordre Ringgade 1, 8000 Århus C
 Tlf. 8942 1111, Fax: 8942 1109
 E-mail: au@au.dk, www.au.dk

REDAKTION

Anders Correll, redaktør
 Helge Hollesen, journalist
 Hans Plauborg, journalist
 Sys Christina Vestergaard, journalist

E-mail: augustus@au.dk

ANSVARSHAVENDE

Souschef Ingeborg Christensen

ABONNEMENT

AU-gustus udsendes gratis til bachelorer og kandidater fra Aarhus Universitet og samarbejdspartnere til Aarhus Universitet. Afmelding af abonnement skal ske til Torben Ankjær Johansen, tlf. 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk Husk at opgive abonnementsnummer, som står i adressefeltet på bagsiden.

DESIGN OG TRYK

Datagraf

OPLAG

50.000 stk

AU-gustus

udkommer 4 gange om året.
 Næste nummer i december 2005

Gengivelse af *AU-gustus* er tilladt ifølge de gældende Copy-Dan aftaler

FORSIDEFOTO: DEN 16. AUGUST FIK AARHUS UNIVERSITET NY REKTOR, LAURITZ B. HOLM-NIELSEN, DER – SOM HAN SELV SIGER – ELSKER REGN OG BLÆST. (LARS KRUSE/AU-FOTO).

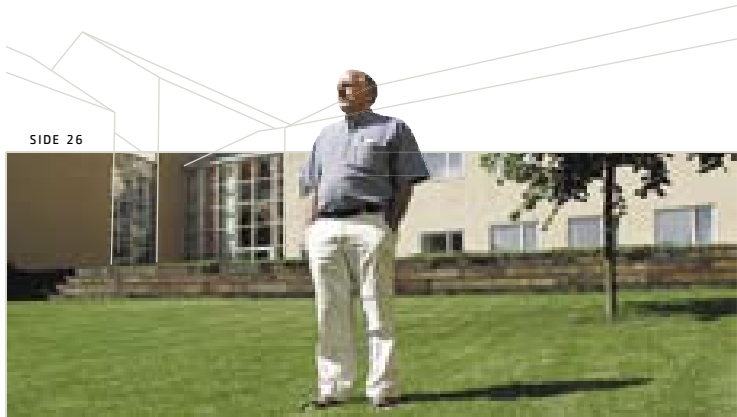
AUGUSTUS

SIDE 36

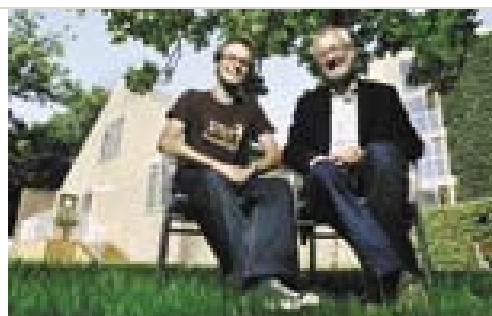

SIDE 16

SIDE 26

Kort nyt	4
AU > HIH	10
o	
De rigtige kollegier: Ringene sluttet	12
De rigtige kollegier: Ingen kvinder efter kl. 22	15
Årsfest – fotoreportage	16
Årsfest – årsfesttalen	18
Han elsker regn og blæst	23
Cheminovapenge gør en forskel	26
En ret mærkelig sag	30
Bedre end sit rygte	32
Unikt værk – Dansk Naturvidenskabs Historie	34
Præsident for verdens største studenterorganisation	36
Efter- og videreuddannelse foråret 2006	38

SIDE 12

AARHUS UNIVERSITET ER NOGET SÆRLIGT

Aarhus Universitet er noget særligt. Universitetet står for høj kvalitet. Vi vil gerne være et af Europas bedste studiemiljøer, og vi har forudsætnin-
gerne for at blive det.

Jeg tror, at alle vi, der har studeret her, ser tilbage med glæde på nogle rigtig gode studieår. Det skyldes selvfølgelig studierne selv, men nok lige så meget de utroligt smukke omgivelser, vores campus – Universitetsparken, der ligger som en åben bydel nær Århus centrum. Nu skader det os heller ikke, at Århus selv har gennemført en markant fornyelse af byens centrum, og at åen nu snart ligger helt frit igen. Det er rigtig godt for vores studerende, at de er en del af en meget ung befolkning i en gammel kulturby. Universitetet er glad for at være en del af det, der nu er et betydeligt kulturcentrum.

Danmark som videnssamfund står i disse år lidt i stampe. Vi er et af verdens rigeste lande, har en god økonomi, et fleksibelt arbejdsmarked, en høj social kapital og en god basal uddannelse. Men der investeres for lidt i højere uddannelse, forskning og udvikling. Det viser detaljerede økonomiske studier og sammenligninger

med de andre små, rige lande, som vi konkurrerer med. Heldigvis står industri, landbrug og andre erhverv sammen med universitetet og forskningsverdenen om at løfte den store opgave, der står for.

Der skal være tillid til samfundets mål og ambitioner, det er det, der tiltrækker de bedste hjerner, og uden dem kan vi ikke nå målet. Det skal selv Finansministeriet forstå. Aarhus Universitet gør sit, og vi lover at gøre mere til.

Aarhus Universitets Forskningsfond giver os helt særlige muligheder for at støtte de forskerstuderende og forskerne, når forskningsrammerne skal forbedres, og når der på andre måder skal sprænges grænser. I dette nummer af *AU-gustus* fortælles noget af historien om universitetets forskningsfond. Forskningsfonden er en moden fond, der langsomt, men sikkert, har spredt sin risiko, og hvor kapitalen nu spænder over aktier, bygninger og midler anbragt på kortere sigt. På baggrund af fondens milliardkapital kan vi hvert år uddele omkring 75 millioner kr. til formål, der støtter forskningen på Aarhus Universitet. Det er af meget stor betydning,

fordi der her er tale om midler, som vi kan bruge strategisk og helt efter universitetets egne behov. I de kommende år vil fonden fokusere på at skabe grundlaget for, at universitetet kan blive yderligere synligt i det internationale forskningslandskab.

Kvalitet er nøgleordet. Uden Forskningsfonden ville f.eks. Aarhus Universitetsforlag ikke være det højkvalitetsforlag, som det er i dag. Universitetet ville heller ikke have stået forrest med forskeruddannelserne, Steno Museet og udbygningen af Sandbjerg Gods, og utallige små og store forskningsprojekter ville aldrig være blevet ført ud i livet uden Forskningsfonden. Universitetet er Gunnar Andreasen meget stor tak skyldig for hans fremsyn og generøsitet, da han forærede sit livsværk, Cheminova, til fonden. Det blev starten til den store fond, vi har i dag. Aarhus Universitets Forskningsfond er meget tilfreds med at være hovedaktionær i en kemisk virksomhed, der producerer plantebeskyttelsesmidler under betryggende forhold.

Lauritz B. Holm-Nielsen
Rektor

FOTO: BOY HOVER

Dronning Margrethe og professor Karl Anker Jørgensen efter besøget på Kemisk Institut.

DRONNINGEBESØG

Mandag den 29. august aflagde dronning Margrethe et uofficielt besøg hos professor Karl Anker Jørgensen på Kemisk Institut. Karl Anker Jørgensen fortalte dronningen om kirale – spejlvendte – molekyler og demonstrerede forskellen på f.eks. kommen og mynte. Deres molekyler har samme opbygning, men er spejlvendte versioner af hinanden.

Ph.d.-studerende Sara Kobbelsgaard, Anne Kjærsgaard, Thomas

B. Poulsen, ph.d. Mauro Marigo og lektor Kurt Gothelf viste i laboratorierne, hvordan man ved Danmarks Grundforskningsfonds Center for Katalyse arbejder med bl.a. hjertemedicin og vinsyrekrystaller.

Efter den faglige gennemgang blev dronning Margrethe inviteret på kaffe og kager på instituttet.

Besøget var kommet i stand i forbindelse med, at Karl Anker Jørgensen var i audiens hos dronningen.

SPECIALEKONTRAKT PÅ TEO

Studerende på Det Teologiske Fakultet skal fremover indgå en kontrakt med deres vejleder, når de skal afslutte deres uddannelse med et speciale. Kontrakten giver dem et halvt år til projektet fordelt med tre måneders vejledning og tre måneder til at skrive opgaven. Hvis de overskrider fristen, får de dog mulighed for at forlænge perioden eller alternativt at indgå en ny kontrakt i forbindelse med et nyt speciale.

På Det Naturvidenskabelige Fakultet vil specialekontrakter også blive obligatoriske om kort tid. Her bliver der tale om etårige kontrakter på de eksperimentelle fag. Kontrakterne er et forsøg på at begrænse antallet af studerende, der kommer ud i den såkaldte specialesump. Mange danske studerende har traditionelt brugt mere tid end normeret på det afsluttende speciale. Det gælder ikke mindst på Humaniora, hvor fakultetet nu også overvejer en række tiltag – herunder kontrakter med de studerende.

www.au.dk/augustus

SKRÆDDERSYDE KURSER TIL VIRKSOMHEDER

Konsulentbureauet Pluss Leadership og Det Humanistiske Fakultet er gået sammen om at tilbyde specialtilpassede kurser til erhvervslivet, eksempelvis kinesisk kulturforståelse eller retorik og kommunikation.

Projektet "Humanistisk Kursusvirksomhed" vil i løbet af efteråret besøge en række virksomheder i Århus Amt og sætte de første kurser i gang.

www.hum.au.dk/fak/erhverv/

EINSTEIN

FORELÆSNINGERNE

FN har udnævnt 2005 til Verdensfysikår i erkendelse af den betydning, som fysikkens resultater har for alle i vort samfund, og fordi det var i 1905, at Albert Einstein publicerede adskillige artikler, der skulle revolutionere fysikken. I den anledning afholder Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus seks uafhængige offentlige forelæsninger. De sidste tre er:

27/9 Lektor Michael Drewsen: LYS

Institut for Fysik og Astronomi

I foredraget vil der blive givet et indblik i lys' mange facetter, samt hvordan vores indsigt som følge af Einsteins arbejde fortsat leder til stadig mere avancerede anvendelser af lys, f.eks. til sikker dataoverføring og i forbindelse med morgendagens supercomputer, kvantecomputeren.

11/10 Lektor Ulrik I. Uggerhøj: TID OG RUM

Institut for Fysik og Astronomi

Vi ved fra relativitetsteorien, at tid, længde og samtidighed ikke er absolutte begreber, men afhænger af bevægelsen af observatøren. Årsagen er, at lysets hastighed er den samme for alle. De relativt vidtrækkende konsekvenser af dette simple faktum vil blive uddybet i foredraget.

25/10 Lektor Jes Madsen: EINSTEIN, KOSMOLOGI OG ASTROFYSIK

Institut for Fysik og Astronomi

Einsteins generelle relativitetsteori spiller en vigtig rolle i moderne kosmologi og astrofysik. Forelæsnningen giver eksempler herpå, såsom sorte huller, gravitations-stråling, gravitationslinser, samt universets udvikling.

Forelæsningerne er for alle, og der er gratis adgang.

De finder sted i Søauditoriet, Universitetsparken, Wilhelm Meyers Allé, bygning 252 kl.19.00

Se også www.phys.au.dk

INTERAKTIVT GULV

PÅ MØLLEVANGSSKOLEN

Fødder får en fremtrædende rolle på Møllevangsskolen i Århus. Skolen, som var udsat for en påsat brand for nogle år siden, er netop blevet genindviet, og til den nye udgave af Møllevangsskolen har universitetets Center for Interaktive Rum udviklet nogle særlige vidensbrønde. Vidensbrøndene er et interaktivt gulv, som kan bruges af børnene som interaktivt dansegulv og til informationssøgning, hvor man kan "træde sig frem" til informationer og meget andet.

Til indvielsen den 5. september havde Center for Interaktive Rum desuden udviklet et pædagogisk spil, en slags Trivial Pursuit på gulv med spørgsmål om matematik, geografi osv., hvor fire børn kan spille mod hinanden med fødderne.

Vidensbrøndene skal være skolens nye samlingssted, hvor man om morgenen kan lave en voxpop, som børnene besvarer via sms, f.eks. om krigen i Irak.

DIPLOMUDDANNELSE I IT

Erfarne it-medarbejdere har de seneste år i stadig større tal meldt sig som studerende på Aarhus Universitet. De læser om aftenen, i weekenderne og via internettet på diplomuddannelsen i it.

– Vi har nærmest oplevet en sneboldeffekt, fra vi startede uddannelsen i 2000 med nogle få kurser og 15-20 tilmeldte, og til i dag, hvor vi har 87 tilmeldinger til de to fag i efteråret, fortæller lektor Henrik Bærbak Christensen, der leder diplomuddannelsen i softwarekonstruktion på Datalogisk Institut.

Han giver gerne sit bud på, hvorfor der er snebolden der begyndt at rulle.

– Jeg tror, at mange kommer for at få en konkret kompetence – f.eks. i objektorienteret programmering, og det er en øjenåbner for dem, at vi fokuserer på teorier, teknikker og metoder. Vi producerer det, jeg plejer at kalde langtidsholdbar viden, og vi giver dem noget, der har relevans langt ud over det konkrete, siger Henrik Bærbak Christensen.

Aarhus Universitet tilbyder diplomuddannelsen som enkeltfag eller som sammenhængende uddannelse over to år. Uddannelsen gennemføres i regi af it-vest, der er et uddannelses- og forsknings samarbejde mellem Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet og Handelshøjskolen i Århus.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Scenekunstner Claus Damgaard skal få de studerende til at "mærke" Søren Kierkegaard.

SCENEKUNSTNER UNDERVISER I KIERKEGAARD

Det Humanistiske Fakultet griber i de kommende to semestre undervisningen i Søren Kierkegaard an på en helt ny måde. De studerende skal op af stolene og mærke Kierkegaards Livs-Kunst på egen krop ved hjælp af scenetekniske værktøjer, lover

scenekunstner Claus Damgaard, der skal forestå undervisningen.

Den sanselige pædagogik er et undervisningseksperiment, der indgår som et led i en større kompetenceudvikling ved Det Humanistiske Fakultet.

BRUSH-UP-KURSUS BLEV STOR SUCCES

Der var stor interesse, da Institut for Statskundskab afholdt det første brush-up-kursus for kandidater den 20. august i år. Godt 70 alumner mødte op til heldagsarrangementet Århus Seminaret, hvor de lyttede til fem oplæg, der sammenlagt dækkede Statskundskabs fagområder.

– Vi har planer om at gentage arrangementet, for folk var meget begejstrede, siger institutleder Ole Nørgaard.

Instituttet har tilsyneladende ramt et udækket behov hos ældre kandidater, som gerne vil holde sig opdateret på emner som politisk teori eller international politik.

– Vi er ikke interesserede i at gå ind på kursusmarkedet og udbyde dyre kurser. I stedet tilbyder vi et endagskursus til en pris, hvor alle kan være med, siger Ole Nørgaard.

REKORDSTORT OPTAG

Den 28. juli tilbød Aarhus Universitet 3807 ansøgere en studieplads på universitetet. Det er en stigning på 6,5 procent i forhold til sidste år.

Studiepladserne fordelte sig således: Humaniora 1323, Samfundsvidenskab 1112, Naturvidenskab 656, Sundhedsvidenskab 560 og Teologi 153.

KINESISK BOOM

Kinesisk optog pr. september 2005 55 nye studerende og blev dermed universitetets næststørste sprogfag efter engelsk.

– Det stemmer med, at kinesisk og engelsk er de to store verdenssprog, og Kinas nye åbenhed og økonomiske vækst betyder, at det ikke længere er lidt eksotisk at studere kinesisk, men tydeligvis et studium, som peger mod et spændende og voksende jobmarked, forklarer professor i kinesisk og stedfortrædende studieleder, Anne Wedell-Wedellsborg.

MIDDELALDERKAMP PÅ CAMPUS

Som det eneste sted i landet findes der på Aarhus Universitet en sværdkamp-gruppe, der simulerer middelalderkamp. Gruppen træner hver tirsdag neden for Matematisk Kantine, og det er kamp til døden. Risikoen for at såre hinanden begrænser sig dog til blå mærker, for sværd, morgenstjerner og pilespidser er beklædt med skumgummi.

holmgang.raeder.dk

MODELFOTO: JAKOB MARK/AU-FOTO

På Aarhus Universitet skal ansøgere til adjunkt-, lektor- og professorstillinger nu dokumentere undervisningserfaring.

DEN GODE UNDERVISNING

Aarhus Universitet har intensiveret indsatsen for at sikre de studerende god undervisning. Universitetet har bl.a. etableret en tværgående enhed, der skal forske i universitetspædagogik, formidle den og skabe nytænkning på alle fem fakulteter.

Et af de nyeste tiltag er universitetets krav om, at alle ansøgere til adjunkt-, lektor- og professorstillinger skal dokumentere deres evner som undervisere i en såkaldt undervisningsportfolio. Et

andet nyt tiltag er kollegial supervision, hvor undervisere på Humaniora og Teologi skal overvære og evaluere hinandens undervisning, og erfaringerne skal senere deles med hele den danske universitetsverden.

Kirsten Marie Kristensen, der er uddannelsespolitisk ordfører i Danske Studerendes Fællesråd, udtaler, at Aarhus Universitet gør en god indsats, men den kan stadig blive bedre.

www.au.dk/augustus

EFTERLYSNING FRA TÅGEKAMMERET

Fest- og foredragsforeningen TÅGEKAMMERET på Det Naturvidenskabelige Fakultet kan i efteråret 2006 fejre sit 50-års jubilæum. Det vil TÅGEKAMMERET bl.a. markere med en fest for samtlige bestyrelsesmedlemmer gennem alle 50 år. TÅGEKAMMERET's jubilæumsudvalg er i besiddelse af lister med navne på alle bestyrelsesmedlemmer, men udvalget mangler adresser – eller i hvert fald nuværende adresser. Derfor opfordrer TÅGEKAMMERET alle tidligere bestyrelsesmedlemmer til at aflevere opdaterede adresseoplysninger i en mail til:

J50@TAAGEKAMMERET.au.dk

Eller pr. brev til:

TÅGEKAMMERET

Institut for Matematiske Fag

Det Naturvidenskabelige Fakultet

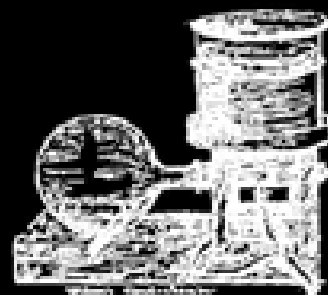
Bygning 1530

Ny Munkegade

8000 Århus C

Jubilæumsudvalget håber, at alle, der ser denne efterlysning, sender opfordringen videre til andre tidligere bestyrelsesmedlemmer, som de måtte være i kontakt med.

Jubilæumsfesten med middag og revy for tidligere bestyrelsesmedlemmer vil blive holdt den 14. oktober 2006, og invitationerne bliver sendt af sted omkring årsskiftet.

AFSKED

MED NIELS CHR. SIDENIUS

Antikmuseet var den 5. august rammen om Niels Christian Sidenius' sidste officielle handling som rektor for Aarhus Universitet. Her, blandt fortidens ansigter, præsenterede han udgivelsen af den sidste af de tre jubilæumsbøger i anledning af Aarhus Universitets 75-års jubilæum, *Aarhus Universitet 1978-2003*. De tidligere bøger i serien er *Topforskning ved Aarhus Universitet – en jubilæumsantologi* og *Arkitekturfortællinger – om Aarhus Universitets bygninger*. De tre bøger er udgivet af Aarhus Universitetsforlag.

Mandag den 8. august begyndte et nyt arbejdsliv for den tidligere rektor som forsker på Institut for Statskundskab.

– Nu er det ikke sådan, at man forventer en publikation fra min hånd den første uge, men jo, jeg skal i gang med forskningsarbejdet igen. Jeg har opsparet undervisningsfrihed fra min tid som dekan på fakultetet, så undervise skal jeg ikke, fortæller Niels Chr. Sidenius.

– Du søger ikke nyt arbejde?

– Ikke lige nu.

– Glæder du dig?

– Ja, det gør jeg faktisk. Jeg glæder mig specielt til at skulle læse bøger igen og ikke noget, der nødvendigvis står på et A-4 ark. Det har jeg gjort så rigeligt som rektor og tidligere som dekan. Jeg glæder mig også til, at jeg ikke nødvendigvis behøver arbejde helt så mange timer om ugen, som jeg har gjort som rektor. Og måske begynder jeg at spille fodbold igen.

– Da du blev rektor, udtalte du, at nu skulle du flytte hjemmefra. Hvordan har du det med at skulle flytte hjem igen?

– Ha, ha. Det er et godt spørgsmål. Når unge flytter hjemmefra, men kommer tilbage igen, plejer de jo at fylde meget. Heldigvis vil de jo ud igen. Nej, jeg kommer selvfølgelig ikke tilbage og skal gøre mig klog på alt muligt. Det vil ikke give mening.

GRATIS BOG OM KRIG

Sejrsbilleder fra Ground Zero, krig og fodbold, trangen til hævn, den ædle kriger og meget mere. Det er nogle af stikordene i bogen *Krig*, som nu tilbydes læsere af *AU-gustus*. Den indeholder 10 rigt illustrerede forskerinterviews med skarpe og skæve vinkler på det evigaktuelle tema "krig".

– Bogen er et nyt initiativ i vores indsats for at formidle humanistisk forskning uden for universitetets gule mure. Samtidig vil vi gerne vise, at Det Humanistiske Fakultet kan sætte verdens begivenheder i perspektiv og give nye vinkler på, hvordan vi kan forstå mennesker og deres handlinger, forklarer dekan Bodil Due.

Krig er trykt i 10.000 eksemplarer. Den kan rekvireres eller downloades fra www.au.dk/augustus så længe lager haves. Kontakt evt. Det Humanistiske Fakultet på tlf. 89 42 12 40.

FØRSTE HOLD UDDANNET PÅ MASTER I SOCIAL INTEGRATION

Kommunesammenlægninger, øget fokus på integration og nye krav til medarbejderne på det sociale område. Der bliver nok at tage fat på for det første hold studerende, som har gennemført Master i Social Integration på Psykologisk Institut ved Aarhus Universitet.

13 studerende fik før sommer deres eksamen efter to års deltidsstudier ved masteruddannelsen, og holdets karaktergenemsnit endte på 9,5.

Social integration er et tværfagligt arbejdsfelt, der henter inspiration fra psykologi, sociologi, pædagogik, antropologi og social teori. Masteruddannelsen i Social Integration udbydes i samarbejde med Den Sociale Højskole og henvender sig især til erfarne praktikere, som har behov for forskningsbaseret viden og redskaber til at analysere, planlægge, dokumentere og gennemføre projekter omkring social integration.

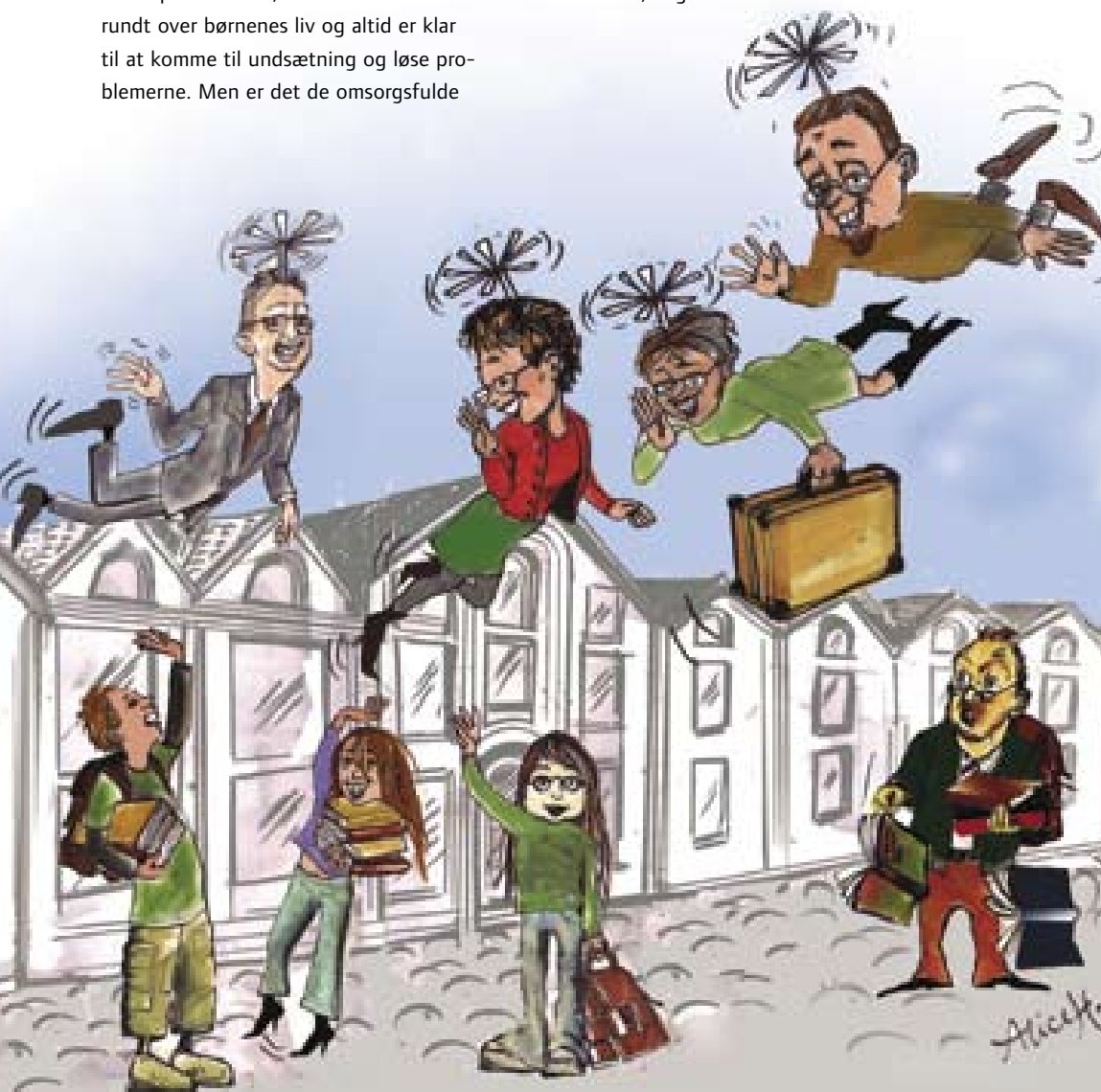
HELIKOPTER- FORÆLDRE

Forældre blander sig mere og mere i deres voksne børns liv. Det mærker man nu også på danske universiteter, hvor henvendelser fra forældre og i nogle tilfælde bedsteforældre er i stadig vækst.

I USA har de moderne superengagerede forældre allerede fået et navn: Helikopterforældre, fordi de svæver rundt over børnenes liv og altid er klar til at komme til undsætning og løse problemerne. Men er det de omsorgsfulde

forældre, der altid har været en del af deres projektbørns liv, som ikke kan give slip? Eller er det ungdommen, der har været vant til service på alle tangenter, siden den første blev skiftet, som ikke ønsker at klippe navlestrengen over? Campus har set på fænomenet.

www.au.dk/augustus

STUDIEVALG I SIDSTE ØJEBLIK

Næsten hver anden nye studerende på årgang 2004 tog først den endelige beslutning om studiefag i maj eller juni måned. Det er 50 procent flere end i 2003. Der er ingen umiddelbar årsag til det senere valg; f.eks. har det ingen betydning, om man er optaget på et fag med eller uden adgangsbegrænsning.

HØJTUDDANNEDE IT-FOLK BLIVER HÆNGENDE

Når først man er uddannet i Århus, får man også job i eller omkring Århus. Det fremgår bl.a. af en beskæftigelsesstatistik fra Datalogforeningen, en forening for dataloger uddannet primært på Aarhus Universitet. Foreningen har knap 800 medlemmer. Datalogforeningens årlige beskæftigelsesstatistik opdeler medlemmerne efter postnummer, og den seneste viser, at ca. 75 procent af foreningens medlemmer er ansat i virksomheder beliggende i postnummerdistrikterne 8000-8999. Resten fordeler sig med knap 20 procent i Storkøbenhavn og nogle få procent i resten af landet.

Samme tendens ser man for den nye civilingeniøruddannelse, organiseret i Center for Tekniske Kandidatuddannelser, CTK-Århus. Her er det igen ca. tre fjerdedele af de færdiguddannede kandidater inden for specialiseringen "teknisk it", der har fået arbejde i Århus-regionen.

De fire bachelorstuderende i erhvervssprog, som *AU-gustus* mødte i kantinen på HIH. Fra venstre ses Kathrine Kamp, Cem Akay, Kari Poulsen og Marie Petersen.

AU > < HIH

AU-gustus har stukket næsen inden for på Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning (HIH) for at vejlede stemningen til den (måske) kommende fusion med Aarhus Universitet (AU).

– Vi vil ikke være en vestjysk underafdeling af Aarhus Universitet. Det skal stadigvæk være Herning og det herningenske, der er fremherskende her på HIH. Og det må ikke blive et sted, man bliver udstationeret til – men ellers er vi da meget positive over for fusionstankerne, lyder det fra fire bachelorstuderende, som *CAMPUS* mødte i den store lyse kantine med højt til loftet på HIH.

I kanten møder vi også Jacob Petersen, der arbejder i markedsføringsafdelingen på HIH. Han kan sagtens se

farerne ved en fusion, men vælger at fokusere på mulighederne.

– Fusionsplanerne med Aarhus Universitet lyder fornuftige. Det er vigtigt, at de danske uddannelsesinstitutioner begynder at finde sammen, så vi kan tage kampen op med de store udenlandske uddannelsesinstitutioner, der formodentligt snart og meget gerne vil til fadet her i Danmark, siger han.

ERHVERVSLIVET ER HENRYKT

Kathrine Kamp, en af de fire bachelor-

studerende, mener, at en fusion med Aarhus Universitet kan være med til at give HIH en mere positiv profil.

– Mange studerende fra de større uddannelsesinstitutioner opfatter helt klart HIH som en institution, der er placeret i en udørk i det mørke Vestjylland. Hvis vi opnår universitetsstatus, tror jeg helt sikkert, dette billede vil ændre sig, siger hun.

– En fusion vil også give os nogle muligheder for at søge andre uddannelser og se andre jobmuligheder, supplerer bachelorstuderende Maria Petersen.

– Det er min oplevelse, at erhvervslivet herude er henrykt for fusionsplanerne. HIH's styrke er jo netop den stærke kontakt til erhvervslivet, og det bare vokser og vokser herude i det vestjyske, siger bachelorstuderende Kari Poulsen.

De fire bachelorstuderende er glade for at læse på HIH, og fusion eller ej, så er der ingen af de fire, der har tænkt sig at læse videre på Aarhus Universitet, når de næste sommer står med bachelorbrevet i hånden – men måske senere.

Jacob Petersen
fra markedsførings-
afdelingen på HIH
ser frem til en
fusion med AU.

FOTOS: ANDERS CORRELL

OM FUSIONSPLANERNE

DEN 8. JUNI SENDTE DE TO BESTYRELSESFORMÆND, JENS BIGUM, AARHUS UNIVERSITET, OG KENNETH IVERSEN, HANDELS- OG INGENIØRHØJSKOLEN, EN ANSØGNING TIL VIDENSKABSMINISTER HELGE SANDER OG UNDERVISNINGSMINISTER BERTEL HAARDER OM MINISTRENS GODKENDELSE AF, AT HIH PR. 1. JANUAR INDFUSIONERES I AARHUS UNIVERSITET SOM ET SEMI-SELVSTÆNDIGT CENTER MED NAVNET "AARHUS UNIVERSITET, HANDELS- OG INGENIØRHØJSKOLEN" (AU-HIH).

HOVEDFORMÅLET MED FUSIONEN ER AT STYRKE OG ØGE UDBUDET AF UDDANNELSER PÅ VIDEREGÅENDE NIVEAU I MIDT- OG VESTJYLLAND SAMT AT STYRKE OG ØGE DET SAMLEDE UNIVERSITETS SAMARBEJDE MED ERHVERVSLIVET OM UDVIKLING OG ANVENDELSE AF VIDEN.

DET VIDES IKKE, HVORNÅR DER FORELIGGER ET SVAR FRA DE TO MINISTRE.

KORT OM HIH

HIH ER EN HANDELSHØJSKOLE OG EN INGENIØRHØJSKOLE, DER TILBYDER BACHELORUDDANNELSER INDEN FOR: ERHVERVSØKONOMI, ERHVERVSSPROG OG INTERNATIONAL KOMMUNIKATION, INGENIØRVIDENSKAB OG LEDELSE.

GRUNDLAGT: 1 1995

STUDERENDE: 1.500 FORDELT PÅ HEL- OG DELTIDSSUDIER

FASTANSATTE MEDARBEJDERE: 100

TIMELÆRERE: 100

AMBITION: KANDIDATER FRA HIH SKAL MATCHE BEHOV FOR ARBEJDSKRAFT OG KOMPETENCER PRIMÆRT I MIDTJYLLAND OG VESTJYLLAND.

HUMANIORA: INGEN ÅRSAG TIL FORSINKELSER

Selv om hver anden studerende på Humaniora bruger mere end normeret tid på studiet, så er der ikke nogen særlig grund til det, konkluderer en konsulentrapport fra Dansk Markedsanalyse/DMA Research. Ingen enkelt-faktor har stor vægt hos mere end en sjettedel af de forsinkede studerende, og de studerende mener selv, at det er ønsket om at tilrettelægge sit studium selvstændigt, udlandsophold og studierelevante jobs, der trækker studietiden ud.

FÆRRE FALDER FRA PÅ NAT

Frafaldet er mindsket på Det Naturvidenskabelige Fakultet i Århus. I 2003 omlagde fakultetet studiestrukturen på hele fakultetet bl.a. for at sikre en bedre fastholdelse af de studerende. I dag er undervisningsåret ikke længere opdelt i semestre, men i såkaldte kvarterer, som der er fire af pr. studieår, og det har tilsyneladende haft den ønskede effekt på frafaldet. Målt på 2003- og 2004-årgangen tyder det på, at frafaldet er reduceret til 20 procent – fra de tidligere 38 procent.

– Det er de foreløbige tal, men det er et tegn på, at vi er blevet bedre til at holde på de studerende, siger Erik Meineche Schmidt, dekan. I den seneste opgørelse fra juni i år af bl.a. frafald på universiteterne fra Rektorkollegiet står der godt nok 38 procent, men tallet er altså historisk.

RINGENE SLUTTES

FOR EFOR FRITZ SCHØNHEYDERS SØN

Parkkollegierne optræder i mange tusinders studenterminder, men for professor Henrik Schønheyder spiller kollegierne en usædvanlig rolle gennem barndommen, ungdommen og i dag som voksen.

Godt inde i Universitetsparken neden for kollegium I står det æbletræ, Henrik Schønheyder kravlede rundt i, da han var barn for mere end 40 år siden. Træet er blevet større, han selv ældre, mens parkkollegierne ligner sig selv, synes han her i 2005, hvor det første af de i alt ni kollegier runder 70 år.

Henrik Schønheyder ved, hvad han taler om, når det kommer til kollegierne, især I-III. De har spillet og spiller stadig i dag en stor rolle i hans liv: De var nærmeste nabo til hans barndomshjem, eforboligen neden for kollegium I, og da han flyttede hjemmefra som 21-årig, lånte han en trækvogn, pakkede sin seng og skrivebord og rykkede op i den anden ende af bebyggelsen til kollegium III – nærmere bestemt værelse 97 på første sal.

– Jeg havde oplevet kollegielivet fra barnehøjde, og det havde bestemt ikke skræmt mig. Det var så utrolig privilegeret at bo på campus, at bo så tæt på undervisningen og universitetet i det hele taget, fortæller Henrik Schønheyder.

Kollegietilværelsen betød også, at Henrik Schønheyder havde noget andet

ikke uvæsentligt lige ved hånden, skulle det vise sig. Nede i stuen på samme kollegium boede Susanne, som han blev kæreste med og i dag er gift med.

– Der var en masse kæresteri på kollegierne, allerede da jeg var barn. Det vidste min far som efor godt, men det er naturkræfter, heller ikke han kunne kæmpe imod. Da jeg selv flyttede på kollegium, gik der ikke mange måneder, før Susanne og jeg fik øje på hinanden, fortæller den 54-årige Henrik Schønheyder, der boede på kollegiet fra 1972-75.

MASSER AF HJERTE

Kæresterierne forhindrede ikke fællesskabet på gangen i at fungere. På kollegium III, første, var den samlende faktor den daglige madklub, der udviklede sig til noget af et gourmetsted.

– Vi havde fast konto hos slagteren på Stjernepladsen, og der skulle være store portioner hos os. En af mine faste retter var svinehjerter, og der blev beregnet et hjerte pr. mand. I dag kan man beværte en hel familie med et hjerte. I det hele taget gjorde man sig umage med maden. Det kunne være retter med

kanin og muslinger og den slags, og man satte en hel eftermiddag af, når man skulle stå for maden, husker Henrik Schønheyder.

– Madklubben var et af de stærkeste redskaber til at skabe et godt sammenhold. I den henseende bør man heller ikke underkende festernes betydning for det sociale liv på gangene, tilføjer han.

– Der blev brugt vældigt store ressourcer på at feste. Festerne blev planlagt i alle detaljer, og der blev lavet mad, så godt vi kunne, og vi skulle gerne overgå tidligere tiders kulminationer.

TILBAGE TIL AARHUS UNIVERSITET

Det søde kollegieliv fik alligevel en ende.

– Når det nu har været så godt at bo på kollegium, kan det godt undre en, at man på et tidspunkt begyndte at tænke på flytte. I løbet af årene havde der været en del ud- og indflytninger, og man var ligesom kommet igennem fasen med at bo på kollegium, siger han.

Henrik Schønheyder var 24 år, da han flyttede uden for Universitetsparken for første gang i sit liv, og i 1977 fik han sin kandidateksamen i medicin. Der kunne hans personlige tilknytning til kollegierne og universitetet i det hele taget godt være endt, men det gør den ikke. Der er sluttet flere ringe til begge steder siden. Fra 1980-87 kom Henrik Schønheyder tilbage til universitetet og arbejdede på sin disputats på Institut for Medicinsk Mikrobiologi i Bartholin-Bygningen. Derefter slog karrieren ind på andre veje, men i 2003 bliver han igen på lidt forunderlig vis tilknyttet Aarhus Universitet. I 1999 blev han den første forskningsprofessor på Aalborg Sygehus, og efter at det nordjyske sygehus i 2003 blev en del af Århus Universitetshospital, er Henrik Schønheyder blevet tilknyttet Klinisk Institut på Aarhus Universitet som professor i klinisk mikrobiologi.

Ringene til kollegiet er også sluttet. Her kommer Henrik Schønheyder igen fra tid til anden, for i dag bor hans og

DE RIGTIGE
KOLLEGIER

Henrik Schønheyder er vokset op i eforboligen og rykkede over på kollegiet, da han flyttede hjemmefra. Der kommer han stadig af og til, for i dag bor sønnen Steen der.

Susannes yngste søn, Steen, på kollegium II.

– Steen kan takke kollegium III for sin eksistens, siger Henrik Schønheyder med et stort smil.

Begejstringen for parkkollegierne har

Steen uden tvivl arvet fra sine forældre.

– Jeg har altid haft det sådan, at hvis jeg skulle på kollegium her i Århus, så skulle det være her, siger Steen Schønheyder.

– Tung social arv, indskyder Henrik.

– For mig er det ”de rigtige kollegier”, fortsætter Steen.

BARNDOMSMEKKA I PARKEN

Tiden som nysgerrigt og oplevelsessøgende barn i Universitetsparken står ligesom

kollegietiden meget stærkt i Henrik Schønheyders erindring. Han var langt fra ene om at have det unge universitet og parken som barndomsmekka. Der gik næsten "Alle vi børn i Bulderby" i det, for professorerne i de andre eforboliger havde også børn, og de fandt hurtigt sammen med børnene fra lægeboligerne på Fødselsanstalten (i dag Victor Albeck-Bygningen). Sammen forstod børnene at udnytte goder på universitetet, som de voksne ikke engang havde øje for ...

– Da vi var helt små, gik vi ofte over i Akademisk Boghandel, som lå i hovedbygningen. Der lagde vi os under reolerne og læste tegneserier, som var det et bibliotek for børn.

Senere fik morskaben en helt anden karakter.

– Vi kunne altid stille en lille hær, og så legede vi oceaner af soldater- og indianerlege, og der kom en særligt spændende fase, da den rigtige udbygning af universitetet kom. Vi elskede byggepladserne. Helt fantastisk blev det, da Kemisk Institut blev bygget. Der flyttede meget tidligt et portnerpar ind, og vi legede med børnene derfra, og når håndværkerne var gået, indtog vi instituttet. Vi kravlede – i hvert fald i min erindring – uendeligt langt i skakter og kanaler. Det har selvfølgelig været farligt, og vores forældre har ikke vidst, hvor vi

var. Jeg var en meget forsigtig dreng, men jeg kan nu ikke have været så forsigtig. Det var en god legeplads.

BRAST STUDIEDRØM

Tidligt i livet fik Henrik Schønheyder smag for den faglige del af universitetet. Det var på Biokemisk Institut, hvor hans far, professor Fritz Schønheyder, arbejdede.

– Jeg har nok været noget gammelklog, men en opvakt dreng, og så syntes jeg, det var utroligt sjovt, når laboranterne lavede titreranalyser, hvor man tilsætter syre eller base, at se væsken skifte farve. Laboranterne var helt med på, at de skulle lade være med at lade den sidste dråbe falde, til jeg kom forbi.

Henrik Schønheyders studievalg faldt senere på medicin, men det var egentlig ikke det, han helst ville.

– Det lugter uendeligt meget af social determinisme, at jeg med en morfar, der var overlæge på Amtssygehuset, og med en far, der var professor i medicinsk biokemi, skulle læse medicin. Men det var ikke så givet. Jeg var i virkeligheden vældig interesseret i andre ting – især historie. Men jeg havde et nederlag med historie i gymnasiet, fordi vi havde en dårlig undervisning. Jeg ville gerne have en bred uddannelse, og det var medicin, men det var faktisk et negativt valg, ikke

et positivt valg. Jeg blev alligevel glad for studiet og fik en god faglig kontakt til min far.

ENDELIG EN HISTORIKER I FAMILIEN

Morfaren – professor, dr.med. Aage Th. B. Jacobsen – er i virkeligheden den fjerde fra Henrik Schønheyders stamtræ, der har relation til Aarhus Universitet og kollegierne. Han var med til at få gang i Universitetsundervisningen i Jylland, og i hans navn har Nordisk Gentofte (senere del af Novo Nordisk, red.) i sin tid sponsoreret værelse 29 på kollegium I – parkkollegierne er i sin tid finansieret via sponserpenge fra kommuner, amter, organisationer, private og erhvervslivet.

Professor Aage Th. B. Jacobsen har efterladt sine ubearbejdede memoirer, og dem vil Henrik Schønheyder gerne finde tid til at redigere.

– Men der kunne jeg i virkeligheden godt bruge en historiker, siger han og kigger på sin søn Steen.

Han har ikke valgt lægefaget som sin far. Han er gået i morens fodspor og valgte teologien for tre år siden, men fra september i år var han på ny rus på universitetet, hvor han nu er indskrevet på det studium, som engang var farens drøm: historie. Endnu en ring synes at være sluttet.

Fra 10-års alderen kom Henrik Schønheyder næsten dagligt på Biokemisk Institut efter skoletid. Her arbejdede hans far, professor Fritz Schønheyder, der også var efor og derfor boede med sin familie i Universitetsparken. Her har han taget Henrik med til julefrokosten på instituttet i 1961. Til venstre for Henrik Schønheyder er det Carl Zimmermann-Nielsen, der skrev disputats hos Fritz Schønheyder og senere blev kirurg på Odense Universitetshospital og Svendborg Sygehus. Yderst til venstre er det Grethe Nørby, der blev gift med Jens Nørby, som i mange år arbejdede i senere nobelpristager Jens Christian Skous gruppe.

DE RIGTIGE
KOLLEGIER

FOTO: A. E. ANDERSEN

INGEN KVINDER

EFTER KL. 22

I de første mange år var parkkollegierne kun for mænd, og kvinder voldte en del besvær. De mandlige kollegianere ville så gerne have dem på besøg – også om natten – men det kostede bortvisning, når det blev opdaget.

Kollegierne var oprindeligt kun for mænd, og de blev ikke tiltroet de nødvendige evner til selv at kunne forvalte studierne og passe eksamenerne. Til at holde et vågent øje med dem blev der udpeget en såkaldt efor. En af hans vigtigste opgaver bestod i at sørge for, at de unge mænd ikke lod sig distrahere af det andet køn – i hvert fald ikke efter klokken 22 om aftenen, hvor gæster ikke måtte opholde sig på kollegierne.

Den regel huede ikke kollegianerne. Den affødte en årelang konflikt mellem studenterne og kollegiernes administrator, bankdirektør Niels Jensen, også kaldet Bank-Niels.

”Om Bank-Niels virkelig ved en samlet balle efter en fest har sagt: Her bygger jeg paladser til jer, og I gør dem til horehuse, eller om eforen, professor Ernst Frandsen, mere diskret, har henstillet, at pigerne ikke tørrede undertøj på altanen, lader sig vel ikke afgøre nu. I vor students tid var det kendte fortællinger, uden at han i øvrigt ved, hvor han har dem fra.”*

Efter flere mislykkede forsøg sker der i september 1939 en kovending i sagen. På kollegierådets møde den 18. september meddelte rådets nye formand, A. Mandøe, at bankdirektør Niels Jensen var gået med til at ophæve reglen på prøve efter forslag fra stud.med. P.M. Sørensen.

Men stakket var fristen ... I referatet fra kollegiebestyrelsens møde den 14. august 1943 står der bl.a.: ”Det var blevet fremhævet, at der i adskillige tilfælde finder overnatning af fremmede sted på kollegieværelserne. Det drejer sig både om kvindelige og mandlige bekendte af alumnerne (kollegianerne, red.), og formanden udtalte, at der måtte gribes hårdt ind overfor disse forhold.”

Derefter kom 10-reglen tilbage i form af en 12-regel, og den holdt indtil 1954, hvor der i stedet kom en 01-regel. Brud på reglen medførte øjeblikkelig bortvisning.

I dag er alle regler afblæst, og paradoksalt nok fester kollegianerne i dag i den tidligere eforbolig neden for kollegium VI. Hver torsdag og fredag er

Billedet er fra 1942, hvor *Billed-Bladet* den 6. oktober bragte en reportage fra Aarhus Universitet. Den oprindelige billedtekst lød: Tillidsmanden, stud.mag. Mandøe (i Midten) har indbudt til Bridgespil og Øldrikning. Stud.mag. Dreyer-Jørgensen (t.v.) med Kalot og Cigaret er Kollegiets ældste Beboer. Han har 8 Aar bag sig.

der åbent i ”Eforen”, som baren kaldes, og huset rummer desuden pool-, sy-, musik- og mødefaciliteter til fri afbenyttelse for kollegianerne. Baren drives af Kollegiernes Indkøbsforening (KIF), der også står for butikken i nederste etage af kollegium V.

CAMPUS nr. 13 bragte et større tema om de første 70 år med kollegier i Universitetsparken, deriblandt en mere detaljeret artikel om ”gæsteproblemerne”. Temaet kan ses på www.au.dk/augustus.

Der kan desuden læses mere om kollegiernes historie på: www.koll.au.dk

* *Hus og hjem i Århus*, side 126, Universitetsforlaget i Aarhus, 1977

ÅRSFEST 2005

ET FULDVOKSENT OG ERFARENT UNIVERSITET

– Aarhus Universitet fylder i år 77 år, et smukt tal for et smukt universitet. Universitetet er efterhånden ikke længere et ungt, men mere et fuldvoksent og erfarent universitet. Alligevel kan vi på flere områder indlede nye aktiviteter og begivenheder med ordene “for første gang i universitetets historie”.

Sådan indledte bestyrelsesformand Jens Bigum sin tale ved årsfesten 9. september, hvor han selv debuterede som årsfesttaler, som rektor Lauritz B. Holm-Nielsen også gjorde det. For gæster, jubilarer, ansatte og få studerende gav de en række tilbageblik over den seneste udvikling for universitetet og deres bud

på fremtiden. I dag er Aarhus Universitet blandt de 150 bedste i verden, men det skal være et af de allerbedste – i hvert fald i Europa, sagde Lauritz B. Holm-Nielsen.

Årets festforelæsning blev holdt af professor, dr.med. Jens Chr. Djurhuus, der fortalte om forholdet mellem universitetet og sygehusverdenen. Uden for det store aula-vindue stod solen lavere og lavere over Universitetsparken og skabte en smuk kulisser som sin gave til universitetets 77-års fødselsdag.

Talerne kan findes på www.au.dk

FOTOS: LARS KRUSE OG JAKOB MARK/AU-FOTO

Omkring 250 25-, 40- og 50-års jubilarer havde taget imod invitationen til at deltage i årsfesten.

“I skal tro, at I er noget. I er befolkningen på et af de allerbedste universiteter.”

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen om Janteloven

Einstein har blandt andet sagt: “Det er beskæmmende, at vi lever i en tid, hvor det er lettere at sprænge atomer end normer.” Selvom vi ikke helt revolutionerer verden, så mener jeg bestemt, at vi med den nye universitetslov, med bestyrelse og ny rektor er med til at bryde normer. Så håber jeg blot, at det ikke føles som en atombombe, men som en kærkommen fornyelse.

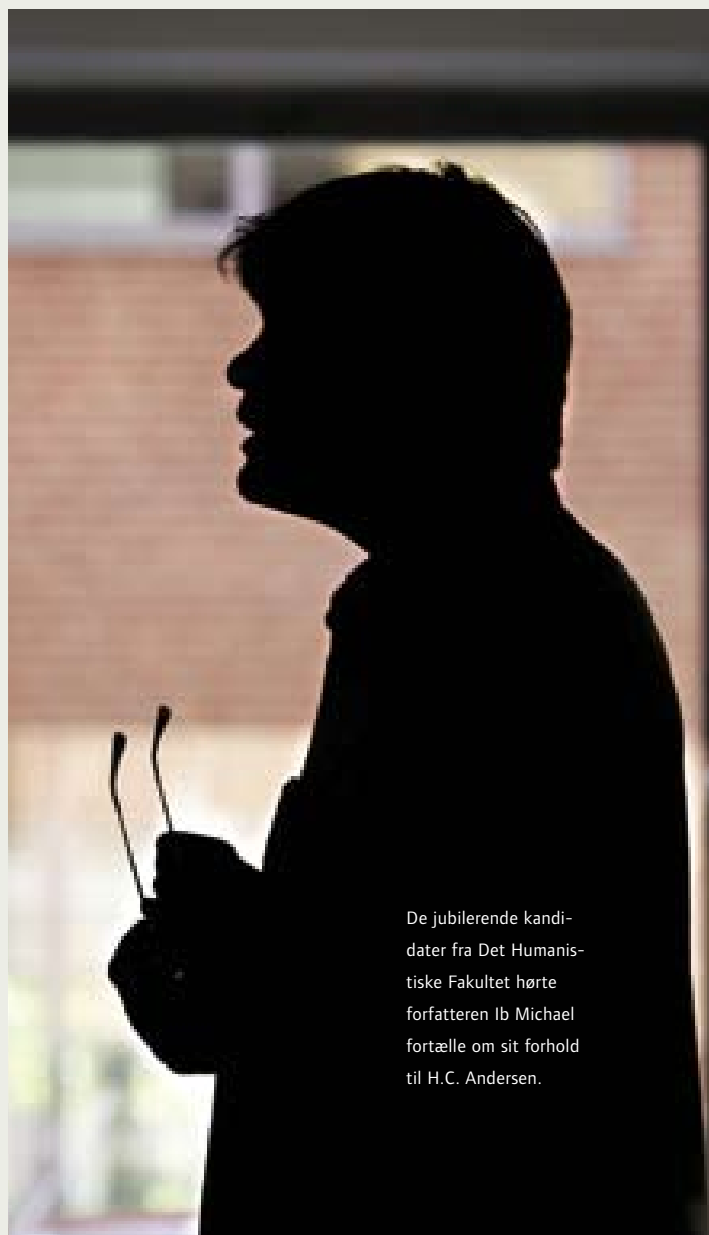
Bestyrelsesformand Jens Bigum

Bestyrelsesformand Jens Bigum og rektor Lauritz B. Holm-Nielsen sammen med årets festforelæser, professor, dr.med. Jens Chr. Djurhuus.

Dekan Erik Meineche Schmidt og medlem af bestyrelsen, direktør Arne Rolighed fra Kræftens Bekæmpelse får en snak med borgmester Louise Gade, som havde plads ved siden af amtsborgmester Johs. Flensted-Jensen.

De jubilerende kandidater fra Det Humanistiske Fakultet hørte forfatteren Ib Michael fortælle om sit forhold til H.C. Andersen.

ÅRSFEST 2005

FRA DEN ANDEN SIDE AF GADEN

ÅRETS FESTTALE VED AARHUS UNIVERSITETS ÅRSFEST OG 77-ÅRS "FØDSELSDAG"

AF PROFESSOR. DR. MED. JENS CHR. DJURHUUS,
INSTITUT FOR EKSPERIMENTEL KLINISK FORSKNING,
DET SUNDHEDSVIDENSKABELIGE FAKULTET.

Titlen "Fra den anden side af gaden" er valgt på grund af dens bogstavelige mening, men også som metafor for aspekter af, hvad der rører sig uden for universitetet.

Da jeg i slutningen af 70'erne blev ansat ved Aarhus Universitet med arbejdsplads på den anden side af gaden, var det 7-8 år efter den forrige kommunale strukturreform. Amterne, som sygehuse hører under, var stadig i en fase, hvor man endnu ikke havde lært effektivt at arbejde sammen. Bygningerne var nedslidte, nogle steder nærmest kondemnable og kom aldrig i forreste række, når der skulle renoveres og bygges. Der var en stærkt restriktiv sygehusadministration, der gik så meget i petitesse, at det nærmede sig det latterlige. Eksempelvis var én af redningsplanerne for den skrantende økonomi at anmode personalet om at skrive på A5 i stedet for A4-papir.

Jeg fik også at vide, at Nørrebrogade regnedes for verdens bredeste gade, hvilket i og for sig godt kunne være en fordel, eftersom man samtidig sagde, at afstanden mellem Universitetsparken og sygehusene var jordens omkreds minus Nørrebrogade. Det blev dog meget hurtigt åbenbart for mig, at gabet mellem hospital og universitet var en myte, og at samarbejdet, uanset hvor man end havde placeret hospitalet på forskellige matrikler, bestemt var og er glimrende. Ikke at det udelukker forskelligheder, og de er der heldigvis – også inden for hospitalets sektioner, og selvfølgelig kan der være forskellig opfattelse, men som mange, blandt andet Niels Bohr, har sagt, sker fremskridt ikke i konsensus, men i dissensus.

TO LEDELSESSYSTEMER

Men hvem er vi egentlig, vi universitetsansatte i hospitalssektoren? Nogle

hybrider, et mærkeligt sammensurium af personer, der befinder sig i to ledelsessystemer, ét til det daglige, til kerneydelsen at sikre patientdiagnostik og behandling på et højt internationalt plan på vore sygehuse, og ét til forskning, hvor fokus er på at sikre, at institutionen er det sted, hvor nutiden møder fremtiden, hvor forskning og udvikling og uddannelse er virkemidler, der kan sikre, at vestdansk klinisk orienteret sundhedsvidenskab og dermed patientbehandlingen har højeste internationale standard. Og så har vi en kerneydelse sammen med parken – at uddanne læger.

Nu til dags går dagligdag og forskning her i Århus op i en højere enhed i et godt samarbejde mellem de to systemer, sygehusvæsen og universitet, et samarbejde, som sundhedsvidenskab fra hele Skandinavien beundrer og har prøvet at plagiere. Men sådan har det ikke altid været. I næsten to dekader efter den

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

forrige strukturreform var en universitets-tilknytning for en sygehusansat ikke nogen dans på roser. Forsknings- og udviklingsaktivitet blev betragtet som et fordyrende overflødigt element, især blandt sygehusadministratorer, og den lokale politiske interesse var mildest talt begrænset. Man skulle ikke blive bemærket af administratorerne, sagde de erfarne. Det undgik jeg så i 10 år.

UNIVERSITETSHOSPITAL

En af vore kolleger sagde ved ansættelsessamtalen i Odense, at kombinationen af professorat og klinisk overlæge ville blive spændende, hvortil sygehusledelsen svarede, at hos dem var han overlæge, og hvad han i øvrigt lavede i sin fritid, kom ikke dem ved. Forskning blev betragtet som hobbyvirksomhed. Hvis den blev synlig, var det farligt for den stakkel, der kom frem i lyset. Man skjulte sig derfor i kældre og afslørede kun sjældent sin konneks til universitetet. Et vendepunkt indtrådte, da amtsrådsforening og regering i 1988 nåede frem til, at der blev produceret alt for mange læger. Resultatet blev en 40% reduktion af statens beløb til klinisk forskning og uddannelse. Forståeligt nok var der ikke større trang i parken til at dele den begmand med os. Man havde prøvet nok gennem 80'erne og følte sig i forvejen temmelig rundbarberet med en 25% reduktion i budgettet. Så 40%-reduktionen kunne klinikken selv få lov at bære. Og her indtræder et paradoks. Da den kliniske sektor selv skulle udrede besparelsen, valgte fakultetet at give det kliniske institut sin egen økonomi for forskning og undervisning. Man fik derved et om end stærkt begrænset, så dog et økonomisk råderum. Heldigt faldt det sammen med generationsskiftet i det amtskommunale administrative led og etablering af en ny del af sygehuset i Skejby, hvor man efterhånden fik endda meget ideelle forskningsforhold.

Det gav en stigende interesse også i det amtskommunale politiske system for forskning. Universitetet blev stuerent i sygehusvæsenet. Et frugtbart samarbejde blev etableret, amtskommunen nyetablerede eller renoverede over de næste 10 år omkring 15.000 m² forskningslokaler integreret i sygehuset. Forskerstillinger blev etableret enten for rene amtskommunale penge eller i samarbejde med universitetet, amtskommunen mangedoblede tilskuddet til drift af forskningen. Sideløbende udvidedes universitetets interesseområde over for sygehusene i Aalborg, som kom ind i den jyske gruppe af universitetshospitaler januar 2003, og sidst de regionale sygehuse, hvor man bestræber sig på at etablere en faculty-form med tilknytning af selektive funktioner i erkendelsen af, at forskningspotentialet for de regionale sygehuse er langt større end udnyttet, ikke mindst på grund af et andet patientklientel end det, man ser på universitetshospitalet.

Forskningsproduktionen blev på 10 år mere end fordoblet, og den eksterne forskningsøkonomi blev tredoblet, og alt dette til trods for, at den statslige basisøkonomi via universitetet gennem årene, korregeret for inflation, ikke har ændret sig markant. Man udviklede universitetshospitalsbegrebet, og al forskning uanset finansieringskilde blev gjort til et universitetsanliggende. Sammenlignelige institutioner i København og på Fyn har i den mellemliggende periode haft en mere beskeden fremgang på henholdsvis 7 og 17%.

PUBLICERING

Sundhedsvidenskab har en fornem tradition for høj publikationsaktivitet. Dansk sundhedsvidenskab er begunstiget af stor international opmærksomhed, som det også fremgik af det internationale forskersamfunds bedømmelse af vort biomedicinske område tidligere på året.

Den store aktivitet gør det muligt og troværdigt ud fra en statistisk synsvinkel at sammenligne forskningssteder og forskningsområder ved anvendelse af bibliometri. Oprindeligt var bibliometri et værktøj for bibliotekerne, der skulle vejlede dem i, hvilke bøger de skulle anskaffe. Siden er bibliometri blevet et kampvåben og et virkemiddel til kontrol, som nu anvendes i sammenligning mellem universiteter og som målestok for uddeling af penge. Desværre sker det med vekslende kvalitet og kyndighed. Universitetshospitaler, og ikke mindst et, der som vort består af 7 enheder i Århus og Aalborg, er befolket med personer, der har en utrolig kreativitet, når det gælder adresseangivelse. Det har været en af årsagerne til, at de fleste danske bibliometriske opgørelser har været be hæftet med store fejl. Det har ofte været det rene nonsens, og pudsigt nok er det altid Århus Sygehus, det går ud over. Men hvad så med citationsanalyser? Ja, bortset fra, at vi klarer os fantastisk i Danmark og ikke mindst inden for sundhedsvidenskab og i øvrigt kvalitativt med en ganske enestående lighed de tre universiteter imellem, så er spørgsmålet, hvad det egentlig afspejler. Det er givet, at Universitetsparkens forskere fortrinsvis skal gå efter et publikum, der både læser og skriver, og derfor må de prestigøse videnskabelige tidsskrifter med den høje impact factor stå som første prioritet. For os andre i hospitalverdenens bygninger er billedet mere broget. Vi har naturligvis ambitioner også om at komme i de fine blade, men må også tage hensyn til, at vort publikum både er dem, der læser og skriver, og dem, der bare læser, og det, de læser, er deres specialers tidsskrifter i højere grad, end det er almenvidenskabelige tidsskrifter som *Science* og *Nature*. Men det er klart, at for nuværende tæller det ikke. Det paradigmeskift, hvad angår publikationsmåde, der imidlertid er i gang, med overgang fra traditionelle

ARSEFEST 2005

tidsskrifter til elektronisk publikation, åbenbarer nogle nye muligheder. Efter som hvert klik kan registreres, vil man i fremtiden fra sekund til sekund registrere, hvor mange og hvem der anvender en given publikation, og det giver jo formidlingsregistrering et nyt perspektiv. Man kan se ikke blot, hvem der refererer det skrevne, men også, hvem der downloader og eventuelt læser det skrevne. Men det er ikke en rose uden torne, for eftersom publikationsaktiviteten nu er kommerciel, er fristelsen til at publicere mainstream hyppig-klik-forskning stor.

ANSAT TIL FORSKNING

Forskningen i klinikken har ændret karakter. Den er mere og mere kommet til at ligne forskningen i Universitetsparken, og det giver en god dialog og ligeværdige samarbejdspartnere på begge sider af gaden. Klinikken forskning foregår nu i laboratorier og i centraliserede højteknologiske enheder. Den udøves af personer, der er heltidsansat til forskning, oftest i de treårige forløb, som nu er designet til forskeruddannelse, en såkaldt ph.d. Man er ikke længere en klinisk forsker, men en forsker tilknyttet en klinisk afdeling. Man forsker kun, når man er ansat til forskning. Det er en ændring af kultur i forhold til tidligere, hvor man forskede, fordi man var på en forskende afdeling uden sikker afgrænsning mellem forskningsaktivitet og klinisk aktivitet, og det meste af den forskning foregik i ens fritid. Denne separation, som ikke udelukkende er en dansk udvikling, men en udvikling, der har været gældende i stort set hele den vestlige verden, ser ud til at få konsekvenser. Internationalt, eksempelvis i England, er der fra Council of Heads of Medical Schools netop udsendt en betænkning, der viser, at til trods for, at man har etableret fire nye medical schools, og at antallet af medicinske studerende er steget med 40% fra 2000, har der været en reduktion i antallet af klini-

ske akademiske medarbejdere med 17%. Derfor kommer der, ikke mindst fra vore store angelsaksiske samarbejdspartnere, med hvem vi publicerer ca. $\frac{1}{3}$ af vores forskningsaktivitet, den ene advarsel efter den anden med rekommandationer for, hvorledes man kan reetablere kontakten mellem klinik og forskning.

Den manglende interesse for at gå ind i klinisk akademisk medicin skyldes givet de mange særdeles attraktive alternativer, der er for læger såvel i offentlig klinisk virksomhed som i den private og i industrien. En nedgradering af den akademiske prestige kan dog ikke udelukkes. Nicoline Werdelin ramte meget ofte i sin metropolstriben på bagsiden af *Politiken* for nogle år siden tidsånden, som da den lidt trinde, hyggelige, trofaste professor i molekylær biologi i et skænderi med sin kone, som egentlig hellere ville være splejset sammen med en smart, noget besværlig og svært utro fyr med blått blod, i skænderiets kulmination prøver at retfærdiggøre sig selv ved at sige: "Jamen, jamen, jamen... Jeg er jo professor," til hvilket damen svarer: "Og i hvilken sammenhæng skulle det have nogen som helst betydning?"

DE BASALE FAG

Problemet er bare, hvad der sættes i stedet, hvis læger af den ene eller den anden grund mister interessen for klinisk akademisk medicin. Andre faggrupper tager over, hvilket i visse sammenhænge bestemt ikke vil betyde en faglig svækkelse, hverken forskningsmæssigt eller uddannelsesmæssigt. Men set i relation til den lægefaglige dimension er det nok en uheldig udvikling. Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd gennemførte for nogle år siden en udredning, der viste, at rekrutteringen af læger til de basale fag, undervisning og forskning, over årene er blevet kraftigt reduceret, hvilket efter min mening med årene vil kunne føre til en kulturkløft

mellem de basale fags undervisning og forskning og klinikken ønsker og krav til disse to funktioner. Det kunne resultere i ønsket om klinisk baserede lægeskoler, hvor de kundskaber, man i dag erhverver sig i studiets første tre år inden for de basale fag, måske vil blive erstattet af et absolut need-to-know-system, hvor ansættelse af klinikere i akademiske stillinger lærer de studerende det absolut nødvendige minimum for praktisk klinik uden hensyn til fagets basale forskning og udvikling. Og hvis vi tilmed går ind i en udvikling som den i England med en klinisk afakademisering, så er fremtidsudsigterne måske knap så lyse for en florid sundhedsvidenskabelig uddannelse og forskning i Danmark, hvis man ikke prioriterer at undervise og forske i offentligt regi. Der er derfor grund til at bevare en balance og karrieremæssigt styrke den akademiske medicin, hvad enten det er på den ene eller den anden side af gaden. Og håbe for faget, at det kan leve op til følgende anekdote af den israelske forfatter, Amos Oz, som sætter Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets undervisningsmæssige produkt i perspektiv. Mange jødiske og katolske familier ønsker, at deres sønner bliver læger. Han fortæller om den polske kvinde, der dør og kommer op til himlens port. Hendes største ønske er at møde Jomfru Maria. Det får hun lov til, og da hun står over for hende, siger hun: "Jeg har hele livet gerne villet spørge dig, hvordan det er at være mor til Gud." Jomfru Maria svarer "For at sige det, som det er, jeg og hele vores familie havde håbet, han var blevet læge, men det går ikke altid, som man ønsker."

ARMSLÆNGDEPRINCIPPET

En væsentlig årsag til den altså noget ukarakteristiske fremgang, vi har haft, er den store bevågenhed, sygehusejerne, altså Århus Amt, har haft for konstruktionen. Den lokale politiske interesse

har været absolut afgørende for hele udviklingen. Politikerne har fulgt forskningen tæt. Sundhedsudvalg har brugt mange timer på at blive opdateret både i store linjer og detaljer, en udvikling, man nu så småt også ser i det nordjyske efter fusionen i Århus Universitetshospital.

Man har dog fulgt armslængdeprincippet i en grad, der har været helt bemærkelsesværdig. Politikerne har bekendt sig til tesen, at forskerne nok vidste, hvad der skulle forskes i og hvordan, og det administrative system har i den udstrækning, hvor det drejede sig om amtskommunale penge, kommet med stillingsforslag, men har i øvrigt fuldt ud accepteret universitetets kvalitetskrav.

Nu er en politisk interesse for forskning efterhånden blevet udbredt, men sådan har det ikke altid været. Indtil for et par år siden var det et taberemne i landspolitik. Selv Folketingets forskningsudvalg kunne kun præstere interesse og tilstedeværelse fra 3-4 ud af en lille snes medlemmer, selv når der var vitale debatter om forskning. Men nu er der en stigende tro på, at forskningen skal løse Danmarks fremtid. Erhvervsministerens tænketank, Fremtidens Vækst, udtrykker stor tiltro til forskningsinstitutionernes evne til at løse Danmarks problemer i sin rekommandation med de 23 punkter, og statsministeren sætter sig i spidsen for fokus på forskning med gode ord. Men den landspolitiske melodi er alligevel lidt anderledes end her lokalt. Man er bekymret for, hvorvidt nu forskningsinstitutionerne virkelig er i stand til selv at håndtere udviklingen, og derfor har interessen for at præge og styre forskningen og for at prioritere været stor.

“NOGET” FOR “NOGET”

I midten af 90'erne blev der udarbejdet en national strategi for sundhedsforskning. Arbejdet blev kommenteret af den daværende forskningsminister, Frank

Jensen, som mente, at det var udtryk for en overdreven hvidkitlet selvforståelse, at rapportens opprioritering ikke var ledsaget af tilsvarende nedprioriteringer og fravalg, og som eksempel nævnte han skov- og jordbrugsforskningens evne til at prioritere. De havde fravalgt regnskoven, hvilket vel stadig set ud fra et dansk synspunkt kunne tænkes at være et rationelt fravalg. Og måske kan vi lære noget af skov- og jordbrugsforskning. De politisk ønskede fyrtårne, flagskibe eller høje træer, Centers of excellence, eller hvad de for tiden hedder, skal helst vokse hurtigt, men mig bekendt er der den fare ved sådanne høje træer, at de nemt kan gå ud i toppen eller vil vælte i den første storm. Langt mere robust er en varieret vækst, nogle gange med krogede, langsomt voksende stammer, kombineret med en frodig skovbund, hvor de store træer, som også skal være der, kan være solidt forankret.

I halvfemserne begyndte man at tildele forskningspenge efter noget for noget-princippet med klar politisk overskrift på de områder, man i en snæver kreds ønskede begunstiget (cigarkasseæraen). Dette princip er bestemt ikke forladt. Det “noget”, som institutionerne skal præstere i kampen om at få det andet “noget”, kan efterhånden blive så dominerende, at hvis det skal være troværdigt, så har institutionerne efterhånden ikke noget at allokere til deres eget “noget”.

Noget helt andet er, at de, der har tildelt det eksterne “noget”, som oftest forventer, at institutionernes “noget” i modsætning til det eksterne “noget” får evigheds karakter. At der a priori skal beskrives en indlejring, som, uanset om den nye satsning måtte blive en succes eller ej, for al fremtid skal stilles til rådighed fra institutionen. Det er i øvrigt karakteristisk, at de instanser, som har fundet det relevant for en periode at gribe dybt ind i en institutions strategi og forskningsprofil, meget hurtigt taber

interessen for det “noget”, de er kommet med, og derfor, uanset hvor positiv en evaluering måtte blive, allerede er dybt involveret i noget andet “noget”. Selv har jeg erfaring med én af cigarkasserne som formand for programkomitéen for SUE, hvor “noget” var 78 mio., som skulle matches med det dobbelte “noget”. Erhvervslivet skulle være med, men havde desværre kun økonomiske ressourcer til en andel på 14%. Da programmet var slut, var interessen tabt for længe siden. Hvor ville det være fornyende, hvis eksterne bevilgere bare en enkelt gang imellem ville komme med en dækkende bevilling, så vi i et centerhotel kunne samle faglighed på tværs – ikke tværet faglighed med for få ressourcer, men egentlig tværfaglighed, hvor det var givet, at man efter indsatsen skulle tilbage til den faglighed, man oprindelig kom fra, så man atter kunne styrke sin faglighed.

UDNÆVNT TIL DE BEDSTE

Forskningsrådssystemet, som ifølge Forskningskommissionen gennem årene har fungeret til stor tilfredshed og ifølge internationale eksperter klart var den mindst bureaukratiske måde at have et råds- og fondssystem på, er blevet “simplificeret” fra 2 til 3 systemer ud fra en argumentation om, at selvom tingene fungerede godt, kan der alligevel være behov for at ændre dem hvert 7. år. Forskningsrådgivningsfunktionen er blevet stækket, specielt forskernes rådgivning på eget initiativ til politikere og offentlighed. Hertil kommer, at det nye trestrengede system kun langsomt lærer at koordinere trods et koordinationsudvalg. Det mærkes i høj grad herude på institutionerne, som her i det nye rådssystems første effektive år har modtaget 3 af hinanden uafhængige anmodninger om detaljerede opgørelser vedrørende forskning og forskningsinfrastruktur. Det er sympatisk, at man

ARSFEST 2005

ønsker at vide, hvad der foregår ude på marken, inden man tager beslutninger. Men antallet af årsværk anvendt til tilfredsstillelse af det centrale nysgerighed er talløse.

Den landspolitiske interesse for forskning består som nævnt fortrinsvis i bekymring over, hvorvidt vi nu kan klare at styre vore institutioner, og hvorvidt vi nu også er flittige nok. Senest har skatteministeren udtrykt bekymring for en mulig fremherskende magelighed blandt professorer. Han mener, det er bedre, at man skaber en vis usikkerhed om stillingerne, sådan så folk kommer lidt op på mærkerne. Han foreslår derfor åremålsansættelser. Frygten for magelighed er måske også årsagen til, at regeringen modsat Forskningskommissionens rekommandationer ønsker en yderligere reduktion af basisbeløbene til institutionerne, så institutionerne ikke "forfalder" til langsigtet forskning, som nogle jo ellers mener er fundamentet for, at man kan honorere den kortsigtede. Der kan være mange årsager til denne frygt for magelighed. En af dem kan være manglende viden om de faktiske tilstande, herunder erkendelsen af, at danske universiteter ifølge internationale analyser er noget af det mest effektive, man overhovedet har i verden, at vi har verdens højeste procentvis andel af de mest citerede artikler. Vi er underkastet Mathæus-effekten: "De, der har mange citationer, skal få flere", og det internationale forskersamfund har inden for det seneste udnævnt Aarhus Universitets naturvidenskab til Nordens bedste og biomedicin til Sydslesvigskans bedste. Nominationer, som universitetets bestyrelse og det landspolitiske administrative system formodentlig har gået og glædet sig over i det stille – meget stille.

STRUKTURREFORMEN

Den politiske bekymring for, hvorvidt universiteterne er i stand til selv at styre

og selv finde ud af, hvad og hvordan forskningen skal foregå, vokser tydeligvis med afstanden mellem politikere og institution, hvilket kan give os grund til bekymring for fremtiden. Den strukturreform, der træder i kraft om godt et år, vil øge afstanden mellem det politiske system og vor institution, en afstand, der vil blive yderligere forstærket af, at den økonomiske bestemmelsesret ikke engang vil være til stede i Viborg, men vil være placeret et sted i centraladministrationen og hos ministeren. Der er med andre ord en stor fare for, at det kreative vil blive erstattet af det restriktive, idet det restriktive til dato har været mere karakteristisk for den centrale styring end den perifere.

Med udgangspunkt i den kliniske sektor er håbet for universitetets fremtid imidlertid, at en tiltagende detailstyring fra centralt hold vil blive afløst af større frihed, og at det lokale politiske engagement fortsat vil være til stede. Der er håb om, at universitetet ikke blot vil være et sted, hvor man erhverver en kandidatexamen, men at det vil stå centralt for vort vedkommende i den livslange medicinske uddannelse. Den kliniske sektor deler universitetets forpligtelse over for det regionale. I disse år foregår fusionen mellem Aalborg-sygehusene og Århus-sygehusene under samlebetegnelsen Århus Universitetshospital. Det er bestemt ikke nogen let proces, hvor man bare oppefra kan dekretere fusion og så gå ud fra, at det hele kører. Det skal være indrømmet, at det mere er de kliniske aspekter, der indeholder vanskeligheder, end det er de forsknings- og uddannelsesmæssige.

ALT DET DER DNA

Vi står midt i den molekylærbiologiske revolution. Et paradigmeskift, hvor patientgrupper bliver til individuelle patienter, og hvor vi i princippet ville være i stand til at afdække en hvilken som helst

hemmelighed i det menneskelige legeme og det menneskelige sind. Der er både etiske og samfundsmæssige aspekter af denne udvikling, som oven i købet vil blive forstærket af globaliseringens muligheder for stadig mere polariseret og differentieret tilgang til sundhedsydelser med samfundsgrupper, der vil udnytte det globale, og samfundsgrupper, der aldrig vil få tilgang til det globale, og med behandlinger af individet, der er så omkostningstunge, at vi aldrig har set noget lignende. Til at mestre en sådan udvikling er der ikke blot behov for et snævert samarbejde mellem sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknologi til at frembringe muligheder, men også med resten af universitetet, som bør spille en meget mere aktiv rolle, hvor vi ikke blot forventer af humanisterne, at de fortæller, hvor farlig udviklingen er, men nærmere arbejder sammen med os om at få det mest optimale ud af udviklingen, ikke blot noget med, at gener er farlige og burde være forbudt, som nogle amerikanere sagde, da de stod over for etablering af en bioteknologisk virksomhed i deres boligområde, at var der noget, de ikke ville have ind i det, så var det alt det der DNA.

Den molekylærbiologiske revolution, vi er inde i, kalder med andre ord mere end nogensinde på det hele universitet, det, universiteterne oprindeligt stod for, både til at forstå nutiden og fremtiden og til at forstå, hvorledes man holder fagfolk såvel som befolkning vidende om udviklingens muligheder og begrænsninger.

HAN ELSKER REGN OG BLÆST

Lauritz B. Holm-Nielsen er den første ansatte rektor i universitetets 77-års historie.

FOTO: JAKOB MARK/AU-FOTO

Solen skinnede fra en skyfri himmel den 16. august, da Aarhus Universitet med bestyrelsesformand Jens Bigum i spidsen bød velkommen ved receptionen, hvor mere end 500 var mødt op for at hilse på universitetets første ansatte rektor.

Solen bekom de mange, som stod i kø uden for auditoriet, godt. Og selv om Lauritz B. Holm-Nielsen i bogstaveligste forstand elsker regn og blæst, så skinnede solen også på ham den dag. Både bestyrelsesformand Jens Bigum og Borgmester Louise Gade uddelte mange verbale roser og forventninger til den hjemvendte botaniker, der efter mere end 12 år som leder af Verdensbankens aktiviteter inden for højere uddannelser og forskning i Latinamerika nu er rektor på Aarhus Universitet.

ØNSKEJOBET

– Kun ét job kunne lokke mig til Danmark, og det var jobbet som rektor på Aarhus Universitet. Jeg elsker det, det er virkelig dejligt, selv det danske vejr er

med mig. Jeg bad om regn og blæst, og det har jeg fået, så hvad kan jeg ønske mig mere? siger han efter at have fornyet bekendtskabet med det skiftende danske sommervejr.

Men selvom han med nærmest foragt for den danske Jantelov udtrykker sin begejstring for og forventninger til rektorjobbet, så udviser han samtidig en stor ydmyghed over for den opgave, der venter ham de næste fem år.

– Jeg skal jo ikke starte forfra. Universitetet skal bygge videre på det flotte resultat, som den tidligere ledelse har præsteret. Det bliver svært, men jeg håber, at jeg er den bedste, universitetet kan få i denne situation. Min styrke er naturligvis det internationale samarbejde og det stærke kontaktnet, jeg har i OECD-landene og i selve OECD, siger han.

DET FØRENDE UNIVERSITET

Hans mål er at gøre Aarhus Universitet til det førende danske universitet, herunder at udbygge de internationale netværk,

som samfundet skal bygge sin viden på.

– Aarhus Universitet skal være proaktivt og udfarende. Vi må ikke sidde tilbagelænet og vente på, hvad embedsværket nu finder på. Vi skal i førertrøjen og påtage os et reelt ansvar for den kommende udvikling i samfundet, siger han energisk.

Lauritz Holm-Nielsen var i sin tid med til at udtænke den ”nye” universitetslov. Den vakte ikke umiddelbar begejstring på universiteterne, men han er godt tilfreds med den nye lov.

– Situationen var jo den, at der var en konflikt mellem universiteterne og samfundet. Der skulle skabes et system for ledelsen af universiteterne, som sam-

Jeg bad om regn og blæst, og
det har jeg fået, så hvad kan
jeg ønske mig mere? sagde
Lauritz B. Holm-Nielsen i
forbindelse med ansættelsen.

fundet havde tillid til. Det problem er nu løst, men loven skal selvfølgelig justeres hen ad vejen, siger han.

Det er f.eks. et stort problem, at danske universiteter, der skal være nogle af verdens bedste, rent lønmæssigt ikke kan tiltrække eller holde på verdens førende forskere.

– Derfor kan jeg sagtens forestille mig, at Aarhus Universitet inden for en overskuelig fremtid tilbyder lønninger i halvanden million-klassen til åremålsansatte professorer – hvis de vel at mærke kan sætte turbo på deres forskningsområde. Og hvor pengene skal komme fra?

– Jeg vil henvise til, at Aarhus Universitet er begunstiget ved at have en forskningsfond, der til næste år forventer at uddele ca. 75 millioner til universitetet, siger han som rektor og formand for Forskningsfonden.

UNDERVISNING I KANTINEN

Men det er ikke kun professorlønningerne, Lauritz B. Holm-Nielsen gerne tager et opgør med. Selv om han er opdraget i universitetets ånd, har han ikke noget imod at nedbryde nogle af de bestående dogmer. For eksempel det skisma, at forskerne både skal kunne begå sig i en snæver forskningsverden og samtidig være fantastiske formidlere til den brede befolkning.

– Der er forskere, der mestrer de to discipliner fremragende, men der er også mange, der ikke kan, og det er i orden

– så længe man yder sit bedste. Jo mere komplekse fagene bliver, desto større bliver behovet for, at vi arbejder i team. Ikke fordi vi skal slække på kravene, tværtimod, men det er instituttet/gruppen, som har forpligtelserne, og ikke den enkelte medarbejder.

– Jeg vil gå så vidt som til at sige, at det kan være formålstjenligt, at nogle medarbejdere tilbringer hovedparten af deres tid i kantinen – hvis de på den måde kan være med til at skabe lige præcis det studiemiljø, som gør, at de studerende kan li’ at komme på instituttet. Det siger sig selv, at de skal kommunikere med de studerende, men kaffepauserne kan være lige så vigtige som forelæsningerne, siger rektor.

STØRRE FLEKSIBILITET I STUDIERNES

Lauritz B. Holm-Nielsen vil også gøre studielivet mere fleksibelt. De studerende må ikke køre fast i fag, hvor de presser talentet ud over, hvad de kan magte på det givne tidspunkt. Ikke sådan at forstå, at niveauet skal være lavere, eller at studietiden skal forlænges – tværtimod.

– Jeg ser gerne, at de studerende, som kan overkomme mere end det normerede, også belønnes efter det. Gennemfører man fag, der svarer til 2½ semester pr. år, så skal man efter min mening også have, hvad der svarer til 2½ semesters SU. Det er ikke noget, jeg bestemmer, men jeg vil gerne være med til at rejse debatten. Det er ikke

alle, som skal gøre det, men det skal være muligt, siger han.

Lauritz B. Holm-Nielsen glæder sig over, at Aarhus Universitet som det første universitet gik over til også at vægte undervisningserfaring ved ansættelser.

– Det synes jeg er meget relevant, og jeg er meget spændt på at se, hvordan de forskellige fakulteter griber det an. Men det er ikke kun de nye undervisere, vi skal holde fokus på, når det handler om undervisningspædagogik. Her er der tale om en livslang læringsproces. Derfor skal vi naturligvis også støtte op om de ”gamle” undervisere, som kan have brug for det, siger han.

VIL VÆRNE OM GRUNDFORSKNINGEN

Da Lauritz B. Holm-Nielsen for ca. 28 år siden første gang sagde farvel til Aarhus Universitet for at blive professor og herbarieleader i Ecuador, udtalte han til den daværende universitetsavis *Information og Debat*: ”Vi stiller gerne vores resultater til disposition (for erhvervslivet, red.), men vi vil finde det uacceptabelt, om man på en eller anden betydende marginal blev afhængig af bevillinger fra erhvervslivet. Det ville give en uønsket form for styring af forskningen.” Og den udtalelse står han stadig ved.

– Der er sket meget siden 1978 – dengang var det ikke almindeligt, at man samarbejdede med erhvervslivet. Det var i det hele taget ikke almindeligt, at man samarbejdede med nogen som helst. I dag er det heldigvis anderledes,

FOTO: JAKOB MARK/AU-FOTO

og Aarhus Universitet har et meget fint samarbejde med både erhvervsliv og samfund, siger han.

– Det kræver meget store investeringer, både hvad angår penge og arbejdskraft, før man begynder at forstå hinanden – at tale samme sprog. Vi har viljen, samfundet har viljen, men vi mangler brobygningsressourcer, så vi for alvor begynder at tale samme sprog. Det er jo en kæmpe energi, der skal sættes ind i det.

– Men vi skal stadigvæk værne om den fri grundforskning, og det er mit

ansvar, at der ikke er nogen, der føler, at den krænkes. Det tager jeg meget alvorligt, siger han.

Lauritz B. Holm-Nielsen er i øjeblikket i gang med at skaffe sig et overblik over det universitet, han med reference til bestyrelsen skal lede de næste fem år. En af de første store opgaver bliver ansættelser af prorektor og dekaner.

– Jeg forventer, at det hele er på plads inden for et lille år og gerne hurtigere. Frem for alt skal vi have en god proces, med respekt for det eksisterende, men også med respekt for, at univer-

sitetet skal være dynamisk, og at der med mellemrum skal ske udskiftninger i ledelsen, siger den nye rektor.

Lauritz B. Holm-Nielsen er gift med Helle Holm-Nielsen, der tidligere var ansat som afdelingsleder ved Det Naturvidenskabelige Fakultet. De har sammen børnene Niels B. Holm-Nielsen og Katrine Holm-Kanstrup. Lauritz B. Holm-Nielsens ældste søn Jens-Christian Svenning er i dag lektor på Biologisk Institut.

Læs også www.au.dk/nyheder/2005/nyrektor

CHEMINOVA- PENGE (GØR EN FORSKEL)

Hvor ville de mange tidsskrifter på Aarhus Universitet være henne uden midler fra Forskningsfonden? Ville laboratorieforsøgene kunne gennemføres? Og hvor meget plads ville der være på universitetet?

Det er ikke godt at vide, hvad der var blevet af docent, dr.phil. Paul Krügers studier over den franske smags og den litterære kritiks historie uden Cheminova-penge. Den 21. februar 1946 var Krüger sammen med syv andre forskere de første, som modtog penge fra Aarhus Universitets Forskningsfond. Krüger fik 3.000 kr. til sine højlitterære studier, og det var det næsthøjeste beløb, der blev uddelt. I alt blev der uddelt den fyrstelige sum af 18.700 kr., og det beløb blev ikke meget større de næste 15 år. Udbyttet fra aktierne i Cheminova, som universitetet havde fået foræret af civilingeniør Gunnar Andreasen i 1944, var ikke prangende. I 1950 var der dog bl.a. råd til, at docent O. Strange kunne få 2.375 kr. "til Anskaffelse af en elektrisk Multiplikationsmaskine," som det hed på datids-dansk, og i 1952 kunne den store danske teolog K.E. Løgstrup glæde

sig over hele 3.000 kr. til en studierejse til England, hvor han skulle studere "de aktuelle Problemstillinger inden for Eksistentialfilosofiens og den logiske Empirismes Behandling af de normative Fænomener og Udsagn."

Jo, Cheminova-pengene fik skam hurtigt ben at gå på.

PÅ BØRSEN

I dag er Cheminova en økonomisk succeshistorie med pæne tal på bundlinjen og en støt stigende aktiekurs. Dermed er Forskningsfondens betydning for Aarhus Universitet også vokset. Den afgørende begivenhed i den sammenhæng er børsintroduktionen i 1986. Den betød, at der blev udstedt for 75 mio. B-aktier, som for en del kunne sælges til andre investorer til fordel for såvel fonden som virksomheden. Forskningsfonden forblev dog enejer af A-aktierne og havde dermed fuld kontrol over virksomheden.

– Børsintroduktionen er det historiske skred. Før 1986 havde Forskningsfonden en relativt begrænset betydning for Aarhus Universitet, men de sidste små 20 år har den haft enorm betydning, siger Jørgen Andersen, der er direktør i Forskningsfondens Ejendomsselskab A/S.

Kigger man på Forskningsfondens seneste årsberetning fra 2004, fremgår

Byggematador. Fra midt i 70'erne til slutningen af 80'erne var Aarhus Universitet reelt underlagt byggestop. Men de sidste sidste 15 år er byggeriet nærmest eksploderet. Det skyldes især, at universitetets forskningsfond via sit ejendomsselskab (FEAS) har kunnet gå ind i mange byggerier til fordel for universitetet. På billedet ses direktøren for FEAS, Jørgen Andersen.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Via fonden har vi været i stand til at bevare den enestående stilling, Aarhus Universitet har som et samlet byuniversitet, mener direktør for Forskningsfondens Ejendomsselskab Jørgen Andersen.

det, at Cheminova-pengene (74 mio. kr. i 2004) i dag går til stort og småt på universitetet. Der bliver givet bevillinger til bl.a. konferencer, receptioner, udlandsrejser, bogudgivelser, tidsskrifter, driftstøtte, forskeruddannelse, laboratorieudstyr, medhjælp samt en lang række særlige projekter og indsatsområder, f.eks. initiativer til at forny forskningsprofilen på universitetet. Fondens penge giver mulighed for en lang række aktiviteter, der ellers ville være vanskeligere at gennemføre.

RIG ONKEL

For eksempel udgivelsen af tidsskrifter. Aarhus Universitet har især inden for humaniora nogle af de mest fremtrædende tidsskrifter i landet.

– Det er jo altid rart at have en rig onkel, siger Simon Pedersen, der er redaktør på det kunsthistoriske tidsskrift *Passepartout*, med et smil.

– Forskningsfonden har uden tvivl stor betydning for alle videnskabelige tidsskrifter på universitetet, og på Humaniora har vi nogle af de mest markante af slagsen. Vi er ikke 100 procent finansieret af midler fra Forskningsfonden, men vi er 100 procent afhængige af midlerne. *Passepartout* ville ikke eksistere uden de midler, siger han.

Passepartout fik i 2004 en bevilling på 25.000 kr., hvilket svarer til omkring en fjerdedel af det årlige budget. Resten hentes via private fonde.

Den Jyske Historiker er et andet videnskabeligt fagtidsskrift, der har nydt

godt af støtten fra Forskningsfonden.

– *Den Jyske Historiker* er enestående blandt de danske faghistoriske tidsskrifter, og Aarhus Universitets Forskningsfond har været en livsbetingelse for tidsskriftet. I dag får vi ikke så meget tilskud som tidligere, men det er, fordi tidsskriftet er blevet landsdækkende og kører bedre end tidligere, siger redaktør Niels Brimnes fra Afdeling for Historie.

MEDHJÆLP OG FORMIDLING

Inden for det sundheds- og naturvidenskabelige område spiller Forskningsfonden også en kæmpe rolle.

– Mange ting kan stå og falde med, at man får en bevilling, siger professor Anders Børghlum Jensen fra Institut for Human Genetik.

I 2004 søgte han midler til laboratoriemedhjælp og fik 40.000 kr.

– På et laboratoriefag som mit er det uhyre vigtigt at have medhjælp til at få sat forsøg i gang og få dem afsluttet. Så er der hele apparatursiden. Human genetik er et meget ressourcetungt forskningsområde, og vi er i konstant knaphed for midler. Projekterne bliver stort set aldrig finansieret fuldt ud fra de eksterne fonde, vi søger, og derfor kan medfinansiering fra Forskningsfonden være helt afgørende, siger Anders Børghlum Jensen.

Steno Museet, der dækker naturvidenskabens og medicinens historie, ville sandsynligvis ikke have set dagens lys, hvis Forskningsfonden ikke havde eksisteret.

– Vi fik jo i sin tid en stor donation fra fonden, og vores planlagte udvidelse med et Inspiratorium er kun mulig i kraft af de små 10 mio. kr., der er afsat fra Forskningsfonden. Så man må sige, at den har været enormt betydningsfuld for museet, siger museumsdirektør Kurt Møller Pedersen.

Steno Museet står for en stor og vigtig del af den brede formidling af natur- og sundhedsvidenskab til blandt andet folkeskolerne i Østjylland.

– Uden Forskningsfonden kunne den formidling, som universiteterne jo er forpligtet på, måske være bekostet alene af Det Naturvidenskabelige og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Men hvem siger, at de ville have ønsket at bruge ressourcer på formidling i det omfang, der nu er til stede via Forskningsfonden? spørger Kurt Møller Pedersen.

SOMMERFUGLEPLANEN

En helt afgørende betydning, fonden har haft, ligger i de gule og røde mursten, der er blevet til bygninger i og omkring Universitetsparken de sidste 15-20 år.

Fra midt i 70'erne til slutningen af 80'erne var universitet reelt underlagt et byggestop. Der kom ikke én eneste kvadratmeter til, selv om økonomien og

studenterantallet i samme periode steg med 35-40 procent. Det gik ud over både forskningen og undervisningen.

– Det var en jammer, fortæller Jørgen Andersen.

– Vi lavede rapporter til Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger (SFoU), der viste, at vi var i stort underskud. Arealmæssigt var vi det magreste universitet i landet. Men staten prioriterede universiteterne i Aalborg, Odense og Roskilde. De var jo de nye universiteter, og de skulle have luft. Desuden havde Aarhus Universitet jo sådan nogle gode bygninger, sagde man.

I 1987 stiftede Forskningsfonden datterselskabet Forskningsfondens Ejendomsselskab A/S (FEAS). I første omgang for at være bygherre for landets

første forskerpark – de gule bygninger, der i dag ligger på Gustav Wiedes Vej – og for at skaffe boliger til gæsteforskere og -studerende. Men det blev hurtigt mere omfattende.

– I begyndelsen af 90'erne kom regeringen med en plan, der hed "Universiteter i vækst". Den indebar, at vi langt om længe måtte begynde at lave en udbygningsplan. Vi havde været underlagt et bygningsstop så længe, at vi lige måtte en tur omkring fremmedordbogen for at se, hvad det nu betød, fortæller Jørgen Andersen.

Enden blev, at man begyndte at formulere en plan om at holde universitetet samlet omkring Universitetsparken. Den blev kaldt "sommerfugleplanen", fordi den på et kort så ud som en sommerfugl.

Musikvidenskabeligt Instituts første bevilling fra Aarhus Universitets Forskningsfond gik til indkøb af et mikrofilsapparat. Pris i 1950: 915 kr.

ARKIVFOTO

– Vi pegede i første omgang på Kasernen, det gamle Ortopædiske Hospital, lille Barnow-grunden og Katrinebjerg som oplagte muligheder. En dag, hvor jeg cyklede byen rundt med den tidligere chef for Teknisk Forvaltning, K.K. Pedersen, for at finde egnede steder, kom vi forbi Barnow – den gamle trælasthandel, hvor Nobelparken nu ligger – og vi tænkte begge, at den grund var jo også oplagt, fortæller Jørgen Andersen.

BYUNIVERSITETET

”The rest is history”, som amerikanerne siger. I dag har universitetet via Forskningsfonden i samarbejde med forskellige partnere etableret bygninger på næsten alle de grunde, der blev udpeget i ”sommerfugleplanen”. FEAS har kunnet gå ind som investor i de mange byggeprojekter via arbejdskapital fra Forskningsfonden.

– Kaserne-grunden havde vi nok haft også uden FEAS. Med de andre er det tvivlsomt. Og i hvert fald havde vi ikke kunnet tage eventuelle nye bygninger fra staten i brug så hurtigt. For staten giver kun bygninger, ikke udstyr og inventar. Via Forskningsfonden har vi hvert år kunnet prioritere nogle millioner til at støtte infrastrukturen i de nye bygninger – typisk it og biblioteker. Frem for alt har vi via fonden været i stand til at bevare den enestående stilling, Aarhus Universitet har i Danmark som et samlet byuniversitet, siger Jørgen Andersen.

AARHUS UNIVERSITETS FORSKNINGSFOND

- **OPRETTET I 1944, DA CIVILINGENIØR GUNNAR ANDREASEN SKÆNKED HELE AKTIEKAPITALEN I A/S CHEMINOVA TIL AARHUS UNIVERSITET**
- **BESTYRELSEN SKAL BESTÅ AF MINDST 6 OG HØJST 10 PERSONER. REKTOR ER FØDT FORMAND**
- **FORMÅLET ER AT STØTTE DEN VIDENSKABELIGE FORSKNING VED AARHUS UNIVERSITET**
- **UDDALER MIDLER EFTER INDSTILLING FRA FAKULTETERNE**
- **UDDELTE I 2004 74 MIO. KR.**

EN RET MÆRKE- LIG SAG

Hvad i alverden fik den
30-årige københavnske
civilingeniør Gunnar Andreasen
til at skænke sin seks år
gamle fabrik Cheminova til
Aarhus Universitet?

Universitetsbestyrelsens sekretær, professor Knud Illum, var som flere andre stadig noget skeptisk i forsommeren 1944: En gave til Aarhus Universitet i form af en kemisk fabrik – og så fra en ung københavner!

Det var bankdirektør Niels Jensen, der på et møde i universitetets bestyrelse i begyndelsen af maj 1944 havde forelagt det storslåede tilbud fra civilingeniør Gunnar Andreasen: Aktiekapitalen på 300.000 kr. i den kemiske fabrik A/S Cheminova kvit og frit til Aarhus Universitet.

I et privat brev til universitetsbestyrelsens formand, C. Holst-Knudsen, skrev professor Illum den 10. maj 1944:

”Sagen er imidlertid ret mærkelig. Giveren har oparbejdet en tilsyneladende blomstrende kemisk Virksomhed. Han ønsker uden ethvert Forbehold at skænke Universitetet Virksomheden. Han er Direktør, og det ønsker han at blive ved med at være, men kun som Funktionær paa ganske almindelige Opsigelsesvilkår fra begge Sider,” skriver Illum bl.a. og understreger videre, at bankdirektør Niels

– Mennesker gror mentalt
skæve ved selve det at leve
i bevidstheden om at eje.

ARKIVFOTO

Jensen vil fortsætte forhandlingerne "og ved Selvsyn blive klar over, om det hele er saa straalende, som det ser ud."

FØDSLEN AF EN FOND

Det var det. Gunnar Andreasen havde allerede givet sit klare tilsagn om at overdrage aktiekapitalen til Aarhus Universitet, og den 2. september 1944 kl. 10.00 var der møde på universitetets lærerværelse. Første punkt på dagsordenen var meddelelser fra formanden, mens næste punkt vedrørte "Forslag til Legatfundats". Landsretssagfører og bestyrelsesformand Holst-Knudsen, professor Faber og professor Rasting fortalte om deres nylige besøg på Cheminova, hvorefter man vedtog udkastet for "Nye Vedtægter for A/S Cheminova" og "Fundats for Aarhus Universitets Forskningsfond". Forskningsfonden var født.

Dagen efter kunne man i avisen *Demokraten* læse, at den flotte gestus skyldtes, at Andreasen ved et besøg på det unge jyske universitet var blevet så begejstret over, hvad han så, at han

over for nogle lærere "paa staaende Fod erklærede, at han ville skænke hele sin Virksomhed til videnskabelige Formaal."

FORKLARINGEN

Århus-historien var ret mærkelig, men sand. Både dengang og siden har mange spurgt, hvad der dog fik den unge Andreasen til at give sin virksomhed væk. Den bedste og måske eneste forklaring giver Gunnar Andreasen selv i erindringsbogen *Første halvleg* fra 1983:

"Vil man lægge – som jeg håbede – mange års arbejde i en virksomhed, hvis man risikerede en dag at se det hele splittet af spekulanter og/eller kivende og måske endda udelige arvinger? Ikke hos mig. Og så var der i de år, hvor man ikke kendte krigens afslutning endnu, en risiko: Hvis Danmark efter kapitulationen stod under russisk indflydelse blev det nationalisering. Så var det bedre at nationalisere selv. Men først og sidst var der det, man kan kalde Toynbee-fænomenet ...: at mennesker gror mentalt skæve ved selve det at leve

i bevidstheden om at 'eje'. Jeg følte det i hvert fald som en næsten fysisk lettelse den dag, jeg var ude af det ... Hvorfor blev det nu Aarhus Universitet? Svaret kort: Universitetet i København og alle landets højere læreanstalter var dengang forbløffende ens. Men det, der var begyndt i 1926 i nogle kælderlokaler i Århus, havde trukket en række folk til, som jeg havde respekt for ... Ledelsen lå i hænderne på folk, der både var meget aktive og var selvstændige personligheder. Herfra måtte der kunne hentes impulser til vekselvirkning med Cheminova og folk til en effektiv og selvstændig fondsbestyrelse."

Aarhus Universitets Forskningsfond uddelte i 2004 74 mio. kr. til videnskabelige formål. Gunnar Andreasen døde i 1989.

Artiklen bygger på oplysninger fra Universitetshistorisk Udvalg og Forskningsfondens årsberetning fra 1993.

Civilingeniør Gunnar Andreasen foran det livsværk, han allerede i 1944 besluttede sig for at skænke til Aarhus Universitet. Gunnar Andreasen døde i 1989.

BEDRE END SIT RYGTE

Cheminova fremstår i dag som en moderne kemisk virksomhed med styr på produktionen og miljøpolitikken, men sådan har det ikke altid set ud, og oprydningsarbejdet på Høfde 42 spøger stadig.

Billeder af døde fisk og fugle og landarbejdere i ulandene med lemfældig omgang med plantebeskyttelsesmidler har gennem årene belastet Cheminovas renommé. Og når medier og miljøfolk ridsede i fabrikkens image, endte sagen ofte hos universitetet med spørgsmål om, hvad et universitet kunne lægge navn til. Spørgsmålene synes hypotetiske

I 1996 aktionerede Greenpeace foran Aarhus Universitet. Organisationen ville protestere mod Cheminovas salg af sprøjtemidler til specielt ulandene.

i dag, hvor Cheminova fremstår som en moderne kemisk virksomhed. Således siger formand for Forskningsfonden, rektor Lauritz B. Holm-Nielsen:

– Aarhus Universitets Forskningsfond er stolt af, blandt sine mange andre aktiviteter, at være hovedaktionær i en kemisk virksomhed, der er på forkant med udviklingen. Cheminova producerer livsvigtige plantebeskyttelsesmidler under meget betryggende forhold. Andre i branchen ser Cheminova som den foregangsvirksomhed, der sætter industriens standarder. Sådan skal det være.

DUMPNING VAR TILLADT

Men offentlighedens syn på produktionen af plantebeskyttelsesmidler har også ændret sig drastisk siden afslutningen af 2. Verdenskrig, hvor produktionen for alvor tog fart. Først i 1980 tog man for alvor fat på området med sammenkrivningen af "Kemikalieloven". Indtil da havde reglerne til formål at sikre, at brugen af giftstoffer ikke indebar fare for mennesker, husdyr og bier – og dumpning af kemikalier var bestemt ikke et ukendt fænomen i den periode.

Cheminova fik således statens tilladelse til at nedgrave 1.300 ton giftstoffer i klitterne ved Høfde 42 på Harboøre Tange i perioden 1953-62. Også Landbrugsministeriet brugte i 1961 Høfde 42 til dumpning af gift. Det var en dumpning, der skulle vise sig at have alvorlig indvirkning på miljøet ved Høfde 42.

I 1981 brugte Miljøstyrelsen 30 mio. kr. på at rense området, men efterlod 120 ton kemikalier, der ligger dumpet bag Høfde 42, fordi det indtil videre var den bedste løsning.

I 2003 blev Ringkjøbing Amt og Miljøministeriet enige om at indkapsle

det lækkende kemikalielager med en spunsvæg.

CHEMINOVA-GRUPPEN

Den lokale forurening fra Cheminova gav negativ omtale i medierne, og ofte måtte universitetet som fondsejer stå for skud.

I 1980 dannedes Cheminova-gruppen, der hovedsagelig bestod af biologistuderende. De arbejdede på at få et samlet overblik over omfanget af forureningen på tangen og Høfde 42, og deres materiale blev en væsentlig årsag til, at politikere og myndigheder efterhånden skærpede linjen over for affaldshåndteringen. Miljøministeriet trak på store dele af materialet i forbindelse med en 700-siders hvidbog, der i 1981 kortlagde myndighedernes behandling af Cheminova-sagen i perioden 1953-1981.

Gruppen støttede bl.a. den lokale fisker "Rav-Aage" Hansen i hans kamp for at få stoppet udsivningen af kemikalier fra Høfde 42, men satte dog aldrig spørgsmålstegn ved hverken fondens eller fabrikens eksistens.

I 90'erne skiftede billedet af Cheminova. "Vi har overlevet miljøkravene, hvor andre er lukket," sagde en stolt miljøchef Christian Bastholm i 1994 til *B.T.*, der under overskriften "Cheminova har ren samvittighed: Fra miljøsvin til dydsmønster" gennemgik virksomhedens forvandling. Virksomheden havde siden midt-firserne arbejdet intenst på at løse forureningsproblemerne, bl.a. gennem investeringer i biologiske rensnings- og forbrændingsanlæg og luftrensning. Også amtet meddelte, at der ikke længere var en finger at sætte på Cheminova. Selv Greenpeace, der var en af virksomhedens stærkeste kritikere, udtalte i samme artikel: "Vores

indtryk er nu, at der er ganske godt styr på produktionen og forurening af nærmiljøet. Vores indsats hjalp tilsyneladende. Nu vil vi koncentrere os om at tage produkterne i søgelyset," sagde Jan Søndergaard. Og det gjorde man så.

EN CHEMINOVA-CONTAINER

I 1996 lænkede aktivister en stjålet Cheminova-container til en af søjlerne ved Vandrehallen i universitetets hovedbygning, fordi man ville gøre opmærksom på de problemer, fabrikens sprøjtemidler efter Greenpeaces mening skabte, specielt i ulandene.

Aktionen forløb ganske uddramatisk, men Cheminova kom igen på forsiderne året efter, da to tv-programmer om landarbejderes omgang med plantebeskyttelsesmidlet methylparathion i Nicaragua og Guatemala satte fokus på virksomhedens ansvar vedrørende salg af dette middel til Nicaragua og Guatemala. Et af de store problemer var, at landarbejderne ikke anvendte beskyttelsesdragter. Sagen endte med, at Cheminova efter en undersøgelse i de to lande indstillede salget til Nicaragua.

Siden har der været ro om den kemiske virksomhed på Harboøre Tange, der gennem årene har kæmpet hårdt med et dårligt rygte. Når Cheminova nu igen omtales i medierne, så skyldes det ikke fabrikens produktion eller salg af plantebeskyttelsesmidler, der i dag udgør 1-2 procent af den globale omsætning, men derimod at Ringkjøbing Amts og Miljøministeriets beslutning om at indkapsle det lækkende kemikalielager med en spunsvæg fra 2003 ikke er iværksat endnu. Seneste udmelding er, at tidsplanen for projektet er skredet, men at arbejdet forventes igangsat i 2006.

UNIKT VÆRK

Dette efterår udkommer de første to ud af fire bind af det nye bogværk, Dansk Naturvidenskabs Historie. Det er første gang, 1000 års naturvidenskab i Danmark er kortlagt kronologisk, og at samfundsudviklingen ses fra naturvidenskabens synsvinkel.

Der er skrevet en masse værker om litteraturens historie; kunstens, kirkens, sportens, arkitekturens, filosofiens, mediernes og mange andre institutioners og fænomeners historie. Men aldrig er der begået et samlet dansk værk over naturvidenskabens historie og dens indflydelse på landets kulturelle og samfundsmæssige udvikling. Det råder et nyt fire binds-værk, Dansk Naturvidenskabs Historie, nu bod på.

Det giver sig selv, at med naturvidenskabelige personligheder som Brahe, Bohr, Ørsted og Rømer er der i Danmark skrevet en hel del om naturvidenskab, men det har været i form af biografier eller med fokus på særlige perioder, temaer, institutioner eller fag. Ambitionen med Dansk Naturvidenskabs Historie har været at kortlægge, hvilken rolle naturvidenskabens har spillet i Danmark

gennem tiden. Ved at få overblikket over århundreders udvikling er nye sammenhænge trådt frem.

– Værket er mere end et overblik. Der er sammenhænge på tværs og udviklingslinjer, der først er blevet synlige, fordi vi har lavet det store overblik. Det kan være udviklingstendenser på tværs af århundreder og fag, som for eksempel kirken og religionens rolle. Den er meget stærk i 1600-1700-tallet, men i starten af det 20. århundrede bliver kirken helt koblet fra, siger professor Helge Kragh fra Afdeling for Videnskabshistorie på Aarhus Universitet.

Værket har desuden efterstræbt at skildre, hvad der har påvirket naturvidenskabens udefra. Udefra dækker både over interne nationale påvirkninger som de internationale.

– Værket adskiller sig fra andre vær-

ker af sin art, for det har et meget internationalt perspektiv. Det beskriver ikke Danmarks historie på området isoleret set. Det vil ikke give mening, for der er kommet folk udefra, og danske forskere er rejst ud. Danmark er i denne sammenhæng kun et lille land i en stor verden, siger Helge Kragh.

OVERRASKENDE KILDER

Han har ledet projektet sammen med lektor Henry Nielsen, der også er på Afdeling for Videnskabshistorie, og lektor Peter C. Kjærgaard fra Afdeling for Idéhistorie, også Aarhus Universitet. De tre har fungeret som forfattere og som redaktører for en større gruppe af forskere og studerende, der har leveret bidrag til bogen – nogle har været forfattere til kapitler, andre har stået for vidensindsamling og -produktion.

Afslappet stemning i Auditorium A på Niels Bohr Institutet i 1922.

Fra venstre er det Hans Marius Hansen, Niels Bohr, Hendrik Anton Kramers, Svein Rosseland og Paul Ehrenfest.

DANSK NATURVIDENSKABS HISTORIE

BIND 1: "FRA MIDDELALDERLÆRDOM TIL DEN NYE VIDENSKAB", CA. 1000-1730

BIND 2: "NATUR, NYTTE OG AAND", 1730-1850

BIND 3: "LYS OVER LANDET", 1850-1920

BIND 4: "VIDENSKAB UDEN GRÆNSER", 1920-1970

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG, WWW.UNIPRESS.DK, TLF. 8942 5370

ARKIVFOTO

Naturvidenskaben er til stede mange og nogle gange overraskende steder – ikke bare i laboratorier. I *Svikmøllen* 1918 lader Robert Storm Petersen repræsentanter fra Københavns Forskønnelses Forening servere radium i de velkendte grønne flasker til en skare af "Kristianshavns Beboere".

ILLUSTRATION: SVIKMØLLEN

Værket samler både eksisterende viden, men en del ny forskning har også været nødvendig. Her har der været hjælp at hente i overraskende kilder.

– Til de første to bind, der sammen dækker naturvidenskaben frem til 1850, har en af de bedste kilder været litteraturhistorier, hvor der er store detaljerede beskrivelser af naturvidenskabelige fænomener eller personer. Forfatterne har ikke haft den nødvendige indsigt i naturvidenskaben, men man har beskrevet det nøgternt, siger Helge Kragh.

– Andre kilder til de efterfølgende bind har været skønlitteraturen eller kunsthistorien, for det er de mest overraskende steder, naturvidenskaben har spillet en rolle. F.eks. var Johs. V. Jensen meget interesseret i darwinisme. Forskellen mellem litteraturhistorierne og Dansk Naturvidenskabs Historie er, at de ser

naturvidenskaben som objekt for litteraturen, hvor vi ser, hvordan naturvidenskaben har påvirket litteraturen, supplerer Peter C. Kjærgaard.

ET UNIKT VÆRK

Ideen til Dansk Naturvidenskabs Historie opstod i samspil mellem Henry Nielsen og Helge Kragh i 2000, og i oktober 2000 blev der sendt en ansøgning til Carlsbergfondet. Herfra kom der to måneder senere en bevilling på seks millioner kroner. Projektet blev sat til at vare fem år, og den deadline er overholdt.

Til spørgsmålet om, hvorfor der ikke tidligere er skrevet en historiebog med særligt fokus på naturvidenskaben, svarer Henry Nielsen:

– Det kan man da godt undre sig over, for det har manglet. Men omvendt er det et stort arbejde, og vores fordel

har været, at vi som det eneste sted i landet har en afdeling for videnskabshistorie og en afdeling for idéhistorie, og de arbejder oven i købet godt sammen.

– Vi har skabt et unikt værk og et autoritært værk, som ingen konkurrenter har. Vi forventer, det kommer til at stå på hylderne i mange år som det pålideligste værk, når man vil vide noget om naturvidenskabens historie i Danmark. Vi regner med, det vil blive brugt af journalister og undervisere på mange niveauer, forhåbentlig også af politikere, men den overordnede målgruppe er "den oplyste og interesserede borger", fortsætter han.

De første to bind af Dansk Naturvidenskabs Historie udkommer den 25. oktober i år, og de to sidste i foråret 2006.

PRÆSIDENT FOR VERDENS STØRSTE STUDENTER- ORGANISATION

I det forgangne år har den 24-årige medicinstuderende Andreas Rudkjøbing ikke været mere end 10 dage ad gangen på samme sted. Han har rejst verden rundt som præsident for verdens største studenterorganisation.

For et år siden ændrede Andreas Rudkjøbings liv sig radikalt. Fra at være medicinstuderende på Aarhus Universitet fik han kontor i Genève som præsident for verdens største studenterorganisation, International Federation of Medical Students' Association (IFMSA), der repræsenterer medicinstuderende fra næsten 100 lande.

Posten som præsident er ikke en, man søger, den bliver man valgt til på IFMSA's halvårslige generalforsamling i august, hvor op mod 700 studerende fra 80-85 lande deltager.

– Det var lidt stenet. Jeg fandt ud af på generalforsamlingen i august 2004 i Makedonien, at jeg uden at have tænkt nærmere over det havde positioneret mig til posten som præsident og ville vinde, hvis jeg stillede op. Det kom bag på mig, for der er mange, der går meget målrettet efter den post, fortæller den 24-årige Andreas Rudkjøbing.

Det har givet enorm selvtilid at være præsident for verdens største studenterorganisation, fortæller medicin-studerende Andreas Rudkjøbing.

Som han selv er inde på, var han allerede et godt navn i IFMSA-sammenhæng. I flere år havde han været med til de to årlige møder i organisationen, hvis kontakt til UNESCO han i en periode varetog, og et halvt år før havde han været den øverst ansvarlige for afviklingen af organisationens generalforsamling i marts 2004 i Venezuela.

Andreas Rudkjøbings fornemmelse holdt stik. Valgt blev han som præsident det kommende år for IFMSA, og så var der kun en ting at gøre i forhold til studiet: orlov. Det var med en vis bekymring, han kort tid efter tog fat på arbejdet.

– Jeg vidste, at selv om jeg arbejdede 80-100 timer om ugen, så var der ingen garanti for, at jeg kunne gøre det godt nok.

PROJEKTER VERDEN OVER

IFMSA, der er en uafhængig og ikke-politisk organisation, arrangerer 8000 kliniske- og forskningsudvekslingsophold for studerende i 80 lande, og organisationen har projekter i en del afrikanske, asiatiske og sydamerikanske lande. Blandt andet et projekt med UNESCO, hvor medicinstuderende underviser lokalbefolkningerne i HIV- og AIDS-belastede lande, specielt om menneskerettigheder. Derudover står IFMSA også bag et initiativ, organisationen kalder "Village Concept Projects".

– Projektet er et anerkendt tværfagligt projekt, hvis formål er at forbedre

lokalbefolkningens viden og adfærd på områder som ernæring, hygiejne, vandforsyning, husdyrhold, landbrug og miljø, foruden at uddanne befolkningen til at drive egne sundhedsenheder. Projektet er udviklet i samarbejde med WHO og involverer studerende fra flere studieretninger som medicinere, ingeniører, farmaceuter, dyrlæger osv., siger Andreas Rudkjøbing.

BOOST TIL SELVTILLIDEN

Som præsident for IFMSA har Andreas Rudkjøbing rejst verden tyndt det seneste år, og intet sted har han opholdt sig mere end 10 dage. Ud over at være ansvarlig for at pleje de lokale og regionale IFMSA-medlemsorganisationer verden over har Andreas Rudkjøbing også skullet repræsentere IFMSA udadtil. IFMSA samarbejder med organisationer som WHO, UNESCO, UNHCR og UNICEF, og det er præsidentens rolle at være IFMSA's talerør i forhold til disse. Det var en rolle, den dengang 23-årige medicinstuderende fra Århus lige skulle vænne sig til.

– Jeg er ikke længere bange for at skulle tale med for eksempel sundhedsministeren fra USA, og jeg bliver ikke længere blød i knæene – jo lidt – når jeg skal tale i store forsamlinger for sundhedsministre fra hele verden. Der er ikke grænser for, hvad jeg kan. Det skal ikke lyde arrogant, men før tog jeg forbehold i forhold til, hvad jeg kunne. I dag tror jeg på, at jeg kan, hvad jeg vil, siger han nu, hvor hans præsidentperiode er ved at være overstået.

Selvtilliden er stor, men nogen nem opgave har det heller ikke altid været at fungere som præsident for tusinder af medicinstuderende, der yder et stykke frivilligt arbejde, har Andreas Rudkjøbing erfaret.

– Det var mit ansvar, at projekterne skred frem, så min vigtigste opgave i forhold til medlemmerne var at motivere, og det er noget af en opgave, for folk får jo ikke løn for deres arbejde. Sam-

tidig har jeg udadtil skullet sørge for at finde partnere til de forskellige projekter, og fordi organisationens arbejde er så anerkendt, har jeg stået til konferencer, hvor IFMSA er blevet tilbudt at stå for et rigtigt fedt projekt af FN eller andre, men så har jeg lige skullet tænke mig om en ekstra gang, inden jeg sagde ja, for det var ikke sikkert, at medlemmerne ville have lyst til at løfte opgaven. Eller jeg kunne risikere, at de ville sige ja, men så ikke fik den løst, og så var det mig, der havde givet mit ord på, at vi ville løse opgaven, fortæller Andreas Rudkjøbing, der ser tilbage på præsidentposten med stor glæde, men også med en vis lettelse over, at den nu er overstået.

– Jeg glæder mig til "bare" at være studerende igen og ikke at have en mailboks med 30.000 mails i, siger han med et smil.

PENGE MED HJEMMEFRA

Andreas Rudkjøbing vil fortsætte som aktiv i IFMSA eller i hvert fald i den danske afdeling, International Medical Cooperation Committee (IMCC). Det var der, det hele startede, da han til en fre-dagsbar i Århus for fem år siden blev opfordret til at arrangere IMCC Århus' årlige dissektionstur til Tjekkiet. Derudover har han et økonomisk hængeparti, han skal have rettet op på.

– Præsidentposten er rent frivilligt arbejde, og jeg havde regnet med at skulle fundraise for mig selv, men det blev der ikke tid til. Jeg har fået et tilskud på 2000 Euro fra IFMSA, og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har givet mig 30.000 kroner, men det har stadig kostet mig 100.000 kroner, og dem vil jeg nu prøve at få tid til at få hentet ind fra fonde og lignende.

Man kan læse mere om de omtalte organisationer på:

www.ifmsa.org
www.imcc.dk

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE FORÅRET 2006

VED AARHUS UNIVERSITET

Aarhus Universitet
udbyder en række
kompetence-
givende efter-
og videre-
uddannelsesforløb.

MASTERUDDANNELSER

Master i etik og værdier i organisationer.

Målgruppen er personer beskæftiget med fx organisationsudvikling, ledelse, formidling, Human Resource og undervisning. Giver teoretisk forankret indsigt i, hvordan man afkoder, formulerer, prioriterer og formidler organisationers etik og værdier. Modul 3 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 20.000 kr. pr. modul

Master of Public Health. 2-årig

akademisk uddannelse i folkesundhedsvidenskab. Udbydes ved Aarhus Universitet og Københavns Universitet i samarbejde med Syddansk Universitet. Sigte: planlæggende, ledende og evaluerende funktioner i sundheds- og socialvæsenet og i private virksomheder. MPH Århus: tlf. 8942 3180.

Varighed: september 2006 - august 2008

Århus, 1. år: dagtimerne, 2. år: deltid

Pris: 96.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. november 2005

Master i fysik. Målgruppen er hovedsagelig undervisere på gymnasialt niveau i fysik. Deltagerne opnår kompetencer i nye fagområder som materiale-, nano-, optisk-, astro- og geofysik. Udover faglig supplering får deltagerne formidlingsmæssige kompetencer via undervisning i fysikdidaktik. Der udbydes to moduler.

Varighed: februar 2006 - august 2006

8 fredage pr. semester

Pris: 1.800 kr. pr. modul

Master i geovidenskab. Uddannelsen giver indsigt i Danmarks yngre geologiske udvikling, er anvendelsesorienteret og giver bl.a. en gennemgang af tertiæret, kvartæret, vandkvalitet, geofysiske kortlægningsmetoder og GIS.

Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 7.200 kr. pr. modul

Master i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling

henvender sig til professionelle i sundhedssektoren. Teoretisk perspektiv på sundhedssektorens kompleksitet fra brugerniveau til det politisk-administrative niveau. Kompetence til at analysere, evaluere og udvikle praksis. Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 15.000 kr. pr. modul

Under **Master i it** vil der fra februar 2006 blive udbud af enkeltfag og fagpakker under tre linjer: **linjen i organisation, linjen i interaktionsdesign og multimedier og linjen i softwarekonstruktion**

Læs mere på www.itev.dk

Udbydes under it-vest.

Fjernundervisning med seminarer

Master i kryptologi behandler moderne metoder til kryptering og anvendelse af kryptering, fx digital signatur. Det samlede omfang er på ét årsværk fordelt over fire semestre på deltid og omfatter den nødvendige matematiske baggrund for at konstruere krypteringsmetoder og analysere deres sikkerhed. Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 9.000 kr. pr. modul

Master i Material Science fokuserer på den nyeste forskning inden for materialevidenskab, fx nanoteknologi, nanooptik, viden om nye materials muligheder og strukturer og materialekarakterisering. Deltagerne bliver i stand til at anvende naturvidenskabelige metoder i materialeundersøgelser.

Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Weekendseminarer

Pris: 7.200 kr. pr. modul

Master i museologi.

Tværfaglig uddannelse. Fokus på international museologi, kulturarvsspørgsmål, kulturpolitik, museumsledelse, organisation, markedsføring, formidling og udstillingsæstetik. Deltagerne udstyres med centrale metodiske redskaber og strategier for implementering i det daglige museale arbejde. Modul 3 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 12.500 kr. pr. modul

Master i sundhedsantropologi henvender sig til sundhedsrelaterede faggrupper. Teoretiske og metodiske redskaber til at analysere sociale og kulturelle aspekter ved forebyggelse, sygdomsforløb og -behandling, samt menneskers dermed forbundne adfærd. Indeholder et mindre feltarbejde.

Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 15.000 kr. pr. modul

Master i social integration er for personer med en teoretisk interesse for udvikling af socialt arbejde. Den indeholder moduler om social- og organisationspsykologi, social inklusion og udvikling, dokumentation og videnskabsteori samt valgfrie moduler og målrettede arbejdsfelter.

Modul 2 udbydes.

Varighed: februar 2006 - august 2006

Århus, seminarer a 2 dage

Pris: 10.000 kr. pr. modul

HELTIDSUDDANNELSER tilrettelagt på deltid

Filosofi, Projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik giver de videnskabsteoretiske og metodiske forudsætninger for projektarbejde i forhold til eget forskningsprojekt eller i forbindelse med undervisning og vejledning af studerende. Der sigtes hovedsagelig imod sundhedsområdet.

Enkeltfaget udbydes forår 2006.

Varighed: februar 2005 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr.

Fransk, Almen sprogforståelse. Indblik i moderne teorier om sprog. Hvad er sprog og sprogtyper, hvordan afgrænses, læres og bruges sprog? Teorier, der behandler sproget enten som system eller som kommunikationsmiddel. Om sprogets forhold til kultur og samfund, sproglig variation samt argumentation og retorik.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. weekendseminarer

Pris: 2.000 kr.

Jura, Forvaltningsret. Der undervises i faget Forvaltningsret som enkeltfag på den juridiske BA's Modul III. Studerende, der har fulgt Modul I, har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Faget afsluttes med en mundtlig og en skriftlig eksamen.

Varighed: februar 2006 – august 2007

Århus, torsdag aften og enkelte lørdage

Pris: 1.500 kr. pr. semester

Sidefag i samfundsfag

"Europæisering – nationale konsekvenser af europæisk integration" ser på de konsekvenser, som det øgede samarbejde på EU-niveau har for fastlæggelse af medlemslandenes nationale politik og for ændringer i de nationale politiske beslutningsprocesser og administrative systemer. Del af sidefag.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. seminarer

Pris: 5.600 kr.

Sidefag i samfundsfag

International politik præsenterer de vigtigste teorier, metoder og analyseredskaber, som anvendes inden for studiet af international politik: realisme, liberalisme, den engelske skole, konstruktivisme, international politisk økonomi og udenrigspolitik. Teoriene belyses i konkret empirisk anvendelse. Del af sidefag.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Fjernundervisning m. seminarer

Pris: 12.600 kr.

Teologi, Religionsfag II

Der indføres i et religionsfagligt tema inden for en eller flere ikke-kristne religioner. Deres nutidige skikkelse undersøges under inddragelse af spørgsmålet om kristendommens forhold til disse religioner.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Århus, aftenundervisning

Pris: 1.500 kr.

Den sundhedsfaglige suppleringsuddannelse

For personer med en videregående sundhedsuddannelse, der ønsker at kvalificere sig til optagelse på Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse eller andre sundhedsfaglige videreuddannelser, fx MPH-uddannelsen.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Århus, undervisning tilrettelagt på heltid

Pris: 15.000 kr. for hele uddannelsen

Ansøgningsfrist: 1. november 2005

DIPLOMUDDANNELSE

Diplomuddannelsen i it, softwarekonstruktion

Analytisk og praktisk indsigt i informations-teknologi. Centrale emner: programmering, softwaredesign, programmeringsværktøjer, algoritmik og datastrukturer, analyse og design, sprogteknologi mv. Der udbydes moduler.

Varighed: februar 2006 – august 2006

Seminarer, fjernundervisning

Pris: 3.500 kr. pr. enkeltfag

Enkeltfag i dagtimerne – tompladsordningen

Det er muligt at følge enkeltfag i dagtimerne. Undervisningen foregår sammen med de heltidsstuderende, og det er en forudsætning, at der er ledige pladser på det ønskede enkeltfag, og at du opfylder adgangskravene.

www.au.dk/evu/tomplads.htm

Information

Flere informationer, fagbeskrivelse og ansøgningsskema:

Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse, telefon 89 42 67 61 (hverdage kl. 10.00 – 14.00, onsdag kl. 12.00 – 16.00), e-mail: evu@au.dk

eller www.au.dk/evukatalog

Ansøgning

Den generelle ansøgningsfrist er 15. november 2005 for undervisning, der starter i foråret 2006.

HØJERE KARAKTER, HVIS BEDSTEMOR DØR

AF HANS PLAUBORG

Lige siden dr. Mike Adams fra Biologisk Institut på Eastern Connecticut State University udgav sin nu 15 år gamle undersøgelse *The Dead Grandmother/Exam Syndrome and the Potential Downfall of American Society*, har det været anerkendt, at studerendes bedstemødre har betydelig større risiko for at dø i eksamensperioden end på noget andet tidspunkt af året.

Nu er det kommet for dagen, at studerende til gengæld kan score en højere eksamenskarakter som følge af bedstemors himmelfart. I hvert fald i England.

HOVEDPINE BELØNNES

Her har det såkaldte *Joint Council for Qualifications* (JCQ), der er landets højeste autoritet, hvad regler og vejledninger for eksamen angår, i nogle nye retningslinjer anbefalet et system, der giver lidt ekstra i karakterposen, hvis den studerende har været udsat for et traume op til eksamen. Hvis en forælder eller et andet nærtstående familiemedlem – det kunne være en bedstemor – dør umiddelbart inden eksamen, skal det ifølge den nye vejledning give 5 procent højere karakter. Er der tale om en fætter, skal der derimod kun lægges 4 procent oveni. Har man været vidne til en trafikulykke på vej til det grønne bord,

udløser det 3 procent mere for præstationen, mens der kun lægges 2 procent oveni pga. høfeber, eller hvis kæledyret pludselig er død under morgenmaden på eksamensdagen. Hovedpine – formentligt et særdeles udbredt fænomen kort før en vigtig eksamen – skal ifølge vejledningen give en godtgørelse på 1 procent.

EN UNDSKYLDNING FOR ALT

Claire Ellis, der er kommunikationschef for JCQ, forsvarer retningslinjerne:

– Karakterkompensationen er meget lille og vil i mange tilfælde slet ikke have

indvirkning på den endelige karakter. Men det skal ses som en måde, hvorpå vi kan tage hensyn til forhold, der kan påvirke eksamenspræstationen negativt, siger hun til BBC.

Andre er helt uenige:

– Der er jo efterhånden en undskyldning for alt muligt i vores samfund. Elever og studerende må indse, at nogle gange sker der noget skidt i livet, og det må man forsøge at tackle. Denne måde at formalisere undskyldninger på er et helt forkert signal at sende, siger Nick Seaton fra pressionsgruppen Campaign for Real Education til BBC.

FOTOCOLLAGE